

2. Constituție - Constituționalism

1938- 1939 - 1940

Documentele în ordinea introducerii pe calculator :

Guvern Goga -Cuza,28 dec.'37-9 febr.1938

1.)**Armand Călinescu** ,Însemnări...,31 ian.'38

/ Plan electoral / Declinul partidelor : PNL, PNT , PNC , G de F / Anarhia electoratului /
/ Soluția : schimbarea Constituției / reforma Parlamentului / Metoda : vacanța partidelor /
[LD : am mai spus, va fi foarte greu să stabilesc cu exactitate autorii inițiativelor ,
paternitatea ideilor , răspunderea actelor . Dar însemnările lui Călinescu îmi dau posibilitatea
stabilirii unui "**calendar**" al acțiunilor lui Carol II .
Toate acestea el zice că le-a discutat cu Regele . Toate acestea s-au aplicat .
Chiar cu laconice cuvinte , îmi dezvăluie **planul ocult** pus la cale **contra adversarilor lui Carol**
de către unul din **co-autorii loviturii de stat** .Și apoi, de ce nu ? ,mă ajută să înțeleg mai bine,
mai nuanțat , mai aproape de adevăr, **caracterul unei personalități** pentru care am avut **o**
accentuată admirație (când am scris "**România în vâltoarea anului 1939** ")și un mare **regret**
când a fost asasinat .Voi folosi , ca și până acum, **citatele în negru și comentariile mele în**
roșu]

Armd.Călinescu-MSR / 31 ian.'38

▫Audiență la Rege

I.Declinul partidelor

a)**Criza liberală** în urma întregirii ,spre gardă.Nici o armonie .**Suspectări reciproce** .
b)**Criza PNT**.Demoralizare .**Nemulțumire** [LD:refuzul lui Carol de a-l aduce pe Maniu la
guvern ;dizidența Călinescu ;]
c)**Oarecari neînțelegeri și la național-creștini** [LD:partid pe mâna căruia Carol dăduse țara !]
"Toate partidele **au pierdut dinamismul lor.Nu mai pot fi factori de stăpânire a situațiilor ,**
cu atât mai puțin de redresare a țării .Sânt adevărate asociații de speculare a beneficiilor
puterii .Iar puterea , în ultimă analiză , o acordă suveranul .
Căci nici un partid nu o poate cuceri altfel .[LD:alegerile indicaseră , totuși, forța lor electorală
Singura forță populară și dinamică este Garda de Fier.Dar aceasta are un caracter
revoluționar .Triumful ei **ar fi o catastrofă pentru stat** . "

[LD:acesta va fi leit -motivul tuturor explicațiilor și argumentelor ce se vor da ulterior !]

Armd.Călinescu- MSR / 31 ian.'38

V. Soluția : schimbarea Constituției !

[LD : după ce Carol făcuse totul pentru a **provoca criza regimului constituțional** existent ; după ce, prin toate mijloacele, **încurajase dizidențele** , provocând **crize în toate partidele** după ce, **Armand Călinescu** , urmându-l pe **Gh .Tătărașcu**, devenise obedient după ce, procedaseră **discreționar** în deslegarea **succesiunii la guvernanță** ; după ce, **cazualmau** privind noi **alegeri parlamentare** se transformase în **degringoladă**; **sosise clipa actului final** : **schimbarea regimului**, printr-un **act de autoritate regală** . Să fi devenit, în acea clipă, **Armand Călinescu** , **sfetnicul nr 1** , **surclasându-l pe aTătărașcu** ? **Aceasta o știa doar Carol II.** Pentru că nu apar în acest scenariu : **Iorga, Argetoianu, Tătărașcu, Gavrilă Marinescu , d-na Lupescu ș.a.**, fiecare cu sfatul și rolul său.]

II. Anarhia electoralului [-----] a) b.) c.)

III. Țara e bolnavă . [LD:cu asemenea premise, concluzia pare firească]

IV. Rolul de arbitru al suveranului [LD:toate vorbele care s-au rostit, nu sunt reproduse]

V. **Soluția** [LD:31 ianuarie :zarurile sunt aruncate !]

Schimbarea constituției. Dacă se păstrează drepturile individuale și regimul parlamentar , nu va protesta nimeni. Aceasta este esența constituției . [LD:explicație pentru păstrarea lor și în noua constituție , care a dat caracterul ei hibrid] **Aceasta era bună, dar reglementarea și uzajul ei defectuos .**

▀ **Modificări :**

1. Guvern restrâns cu competență generală și de control. Sistem german antebelic. Depinde numai de suveran, **nu de parlament** . [LD:reală și adevărată putere în mâna suveranului ;dispare controlul parlamentar (implicit al partidelor) asupra guvernului] **Parlamentul îl controlează**, îi poate da **vot de blam**, îl poate pune **sub acuzare** , în cazuri diferite **Dar nu-l poate schimba** . [LD:executivul ,putere discreționară .] Când **guvernarea nu va mai fi în mâna electoratului** , se redresează administrația și moralmente și constructiv **Se calmează și pasiunile** nu mai au același interes.

2. Prefecturi mari , cu mijloace și competență largă . Decongestionarea .

Consilii locale alese. Primari numiți . [LD:dispare rolul partidelor și al electoratului]

3. Parlament restrâns . 250 membri . Scrutin uninominal . [LD:dispar listele de partid]

Individualizând candidatul , **schimbăm caracterul luptei** .

Senat corporatist și numit . [LD:Partidele scoase total din joc . Senatorii de drept ,cei aleși de instituții, cei aleși de electorat , dispar ; totul la discreția regelui !]

Parlamentul votează legi și controlează . Nu răstoarnă un guvern.

Armd.Călinescu- MSR / 31 ian.'38

VI. **Metoda :vacanța partidelor !**

" **Punerea în vacanță a partidelor** . [LD:termenul este echivoc : "**vacanță** " , nu desființare]

E o atmosferă propice pentru a înlesni viitoare regroupări, pe baze noi.

[dizidentul vizează lovirea partidelor existente ,pentru a înlesni regroupări viitoare]

Prin dispersarea forțelor politice [**iată metoda**], **singurul element care răsară și se impune e Coroana.** [**iată scopul**] **Când partidele au încercat să întunece Coroana**, cea mai bună **replică e aceasta** . [**iată răzbunarea**] **Reacțiunea nu ar fi dacă nu s-ar întrevăde imediat o normalizare în viitor și dacă s-ar da impresia unei dictaturi personale**

[**iată viclenia, ipocrizia , capcana**]

Armd.Călinescu- MSR / 31 ian.'38

▀ **Imediat :lovitură de Palat**

[LD : Scenariul discutat de Călinescu cu Carol a mai suferit ulterior unele modificări. Ele nu au schimbat cu nimic **fondul și etapele fixate** .De aceea consider foarte importantă această mărturie.]

-**Constituție nouă**

"De aceea, **imediat** . Ocrotirea [LD:greșit. De fapt **otcroierea**] unei noi constituții .

Bine schițată, în taină .Pusă la punct. [așa s-a procedat ! În săptămâna în care partidele încă mai făceau campanie electorală, încă mai sperau să ajungă la putere prin vot. !]

-Guvern de personalitate

Apoi, un guvern sub o personalitate de prestigiu . [așa s-a ajuns la IPSS Miron Cristea]

-Plebiscitarea Constituției

-Alegeri

Plebiscitarea Constituției și alegeri pe baze noi , repede . [așa se va face]

S-ar crea o nouă atmosferă , de reală înnoire , pe care ar face-o regele. [asta era !]

În momentul când **partidele ajunseseră incapabile** și forțele revoluționare **primejdioase " "**
Armand Călinescu / 25-31 ian.'38

Guvern Miron Cristea ,10 febr.'38

2.)Guvernul Patriarh Miron Cristea (I)   11 febr. '38

LD :câteva simple observații

- / Guvernul , are aspect de guvern de " **Uniune națională** " , râvnit de Carol ;
- / **IPSP Miron Cristea** , este pentru " imagine " și " decor";
- / **Prim-ministru efectiv și de continuitate** , pe care îl dorise Carol, revine **Gh.Tătăărăscu** : are , cu mici excepții, componența **guvernului de alegeri Tătăărăscu II** (nov.'37) , în care , pe lângă **iorghiști** , intră și câțiva proaspăt **converțiii național-țărăniști** ;
- / tare pe poziții, **Armand Călinescu**, devenit " **homo Rex** " ;
- / consimt să se alăture **Al.Averescu** , **C.Argetoianu** , **Vaida -Voevod**, **GGMironescu** ;
- / **caracterul de continuitate era asigurat** .
- / dintre **pierdanții** sau **opozanții semnificativi** :
Maniu, Mihalache, Titulescu , Lupu ; Dinu Brătianu, Gh.Brătianu, Franasovici ; Gr.Iunian ; O.Goga , ACCuza ,Gh.Cuza ; CZCodreanu

[**LD** :și totuși, se schimbă ceva fundamental :în **spatele guvernului**, în spatele fiecărui membru de Cabinet,**nu mai erau partidele susținătoare** ,ci doar alegerea regelui.

- / **Guvernul nu mai era expresia Parlamentului**, deci a **voinței electorale**
- / **Guvernul nu era constituțional**
- / **Rolul Regelui Carol** era încă cel consacrat de **Constituția din 1923** .
- / **Lovitura de stat nu avea consacrare juridică : trebuia schimbată Constituția.**

Guvernul Miron Cristea I / 11 febr.'38

3.)20 februarie'38.Constituția Carol II

(M.O.nr.48 ,27 febr.'38 ;(*Enciclopedia României*,1938,vol. I ,pag 222 /1-6 /)

(Rev."*Parlamentul românesc*" , 28 febr.'38; "*Universul* " , 20 febr.'38))

[LD :la Arh.Istorice Naționale se păstrează **originalul acestui document**,cu semnăturile autografe

În Enciclopedie ,**textul Constituției din 1938 este intercalat** ,pe un alt fel de hârtie ,și cu

numarotare de la 1-6 ,în studiul lui PPNegulescu (între pag. 200 - 200a)

[LD:Scrisul din paranteze drepte și **supratitlurile conceptuale, îmi aparțin**]

[Atenție L.D: la această Constituție trudeau cei desemnați, într-o vreme când partidele se vânzoleau pentru anunțatele alegeri în martie '38 .

Prin Constituție,**lovitura de stat** intră în **legalitate " constituțională "**.

În ce privește **regimul politic** inaugurat prin ea, indiferent de explicațiile doctinarilor și interpretările ulterioare , după părerea mea este **o originală ,românească,dictatură regală .**

Am notat în paranteze drepte și am colorat cu galben ,prevederile care mă îndrituesc să o calific astfel]

"Carol al II.lea,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională ,Rege al României ,

La toți de față și viitori, sănătate :

Poporul român dându-și învoirea ,Noi decretăm următoarea

CONSTITUȚIUNE

Titlul I

Despre teritoriul României

[LD:se păstrează conceptul din vechea Constituție :stat național,unitar, indivizibil,inalienabil,necolonizabil]

Art. 1.Regatul României este un **Stat Național ,unitar și indivizibil**

Art. 2.Teritoriul României **este inalienabil**

Art. 3.Teritoriul României **nu se poate coloniza cu populațiuni de seminție străină .**

Titlul II

Despre datoriile și drepturile românilor

Capitolul I

Despre datoriile românilor

Art. 4.Patria =cel mai de seamă temei

Toți românii,fără deosebire de origine etnică și credință religioasă ,sunt datori :a socoti **patria drept cel mai de seamă temei** al rostului lor în viață ,**a se jertfi** pentru apărarea integrității ,independenței și demnității ei ;**a contribui prin munca lor** la înălțarea ei morală și propășirea ei economică;**a îndeplini cu credință sarcinile obștești** ce li se impun prin legi și a contribui de bună voie la împlinirea sarcinilor publice , fără de care ființa statului nu poate viețui

Art 5.Egalitatea cetățenilor, fără deosebire de origine etnică și credință religioasă

[LD :Art.10 din vechea Constituție]

Toți cetățenii români ,fără deosebire de origine etnică și credință religioasă , **sunt egali înaintea legii** ,datorându-i respect și supunere .

Art. 6.Interzicerea deosebirilor și luptei de clasă

Nu se admite în Statul Român nici o deosebire de clasă socială * .

Privilegiile în așezarea dărilor sunt oprite .Micșorările și măriririle de impozite nu pot fi decât generale și statornicite prin legi .

Notă *La 27 iunie 1939, s-a votat , totuși, o lege prin care Regele putea acorda titluri de noblețe

foștilor membri din familia Regală .Armand Călinescu, în Expunerea de motive la legea privind actele civile ale fam.regale ,explica că titlurile aveau un caracter " onorific "neștirbind cu nimic egalitatea în fața legii (*Vezi fișier Parlament* , DAD, MO 6, 27 iun.'39 ,p. 113)

Art 7.Interzicerea schimbării formei de guvernământ și împărțirii averilor

[LD : *Aviz extremiștilor de "stânga", mai exact a comunismului*]

Nu este îngăduit nici unui român a propovădui prin viu grai sau în scris ,**schimbarea formei de guvernământ a Statului ,împărțirea sau distribuirea averii altora , scutirea de impozite sau lupta de clasă .**

Art.8.Interdicții politice (propaganda,jurăminte ,)

[LD:*Aviz G de F și PNC și cultelor minorităților naționale*]

Este oprit preoților ,de orice rit sau credință religioasă ,a pune autoritatea lor spirituală în **slujba propagandei politice**,atât în locașurile destinate cultului și funcțiunilor oficiale , cât și în afară de ele.**Propaganda politică** , în locașurile destinate cultului , ori cu prilejul manifestațiilor religioase , **nu este îngăduită nimănui .Orice asociațiune politică** pe temeiuri ori pretexte religioase este oprită .În afară de persoanele ,de condițiunile și de formele prevăzute de legi ,**nimeni nu poate lua ori presta jurăminte de credință**

Art. 9.Pedepsirea spionajului

[LD:*Aviz spionilor*]

Românul care ,fără prealabilă autorizație a Guvernului ,va intra în serviciul al unui Stat străin ,sau se va alătura pe lângă o corporație militară străină ,pierde din plin cetățenia română. Supunerea ,pentru oricât timp și din orice fapt ar rezulta ea, la vre-o protecție străină ,trage după sine pierderea de plin drept a cetățeniei române .

Naționalitatea română pierdută, în condițiile aici arătate , nu se poate redobândi decât prin naturalizare .

Capitolul II

Despre drepturile românilor

Art. 10 .Libertatea conștiinței, a muncii, învățământului,asocierii ,întrunirilor

[LD :*aviz partidelor,asociațiilor,presei etc .*]

Românii se bucură de libertatea conștiinței, de libertatea muncii, de libertatea învățământului, de libertatea presei ,de libertatea întrunirilor, de libertatea de asociație și de toate libertățile din care decurg drepturi , în condițiile stabilite prin legi .

Art. 11.Naționalitatea română

Naționalitatea română se dobândește prin căsătorie,prin filiațiune, prin recunoaștere și prin naturalizare .Naturalizarea se acordă prin lege, în mod individual .*

Soția profită de naturalizarea soțului și copiii minori , de aceea a părinților .

[**Notă LD***La 1 febr.1939 intrase în vigoare noul **decret -lege** privind dobândirea și pierderea naționalității române - **se abroga legea din 24 febr.1924** - prin care naționalitatea română se putea dobândi prin :filiație,căsătorie, naturalizare și recunoaștere (Argus, 20 ian.1939)

[LD : *aviz celor vizați de percheziții ,arestări ,criminali politici*]

Art. 12.Libertățile individuale

Libertatea individuală este garantată .Nimeni nu poate fi urmărit sau percheziționat , decât în cazurile și după formele stabilite de lege .

Nimeni nu poate fi deținut sau arestat decât în puterea unui mandat judecătoresc motivat și comunicat în momentul arestării sau cel mai târziu în 24 de ore după arestare . [.....]

Art. 13.

Nimeni nu poate fi sustras , în contra voinței sale, de la judecătoria pe care îi dă legea.

Art. 14. Inviolabilitatea domiciliului

Domiciliul este inviolabil .Nici o vizitare a domiciliului nu se poate face decât de autoritățile competente și potrivit formelor stabilite prin lege .

Art. 15. Pedeapsa cu moartea

Pedeapsa cu moartea se aplică în timp de război ,potrivit codului de justiție militară . Consiliul de Miniștri va putea decide aplicarea dispozițiilor din aliniatul precedent și în timp de pace, pentru atentate contra Suveranului, Membrilor Familiei Regale, Șefilor statelor străine, și demnitarilor Statului , din motive în legătură cu exercițiul funcțiilor ce le sunt încredințate ,precum și în cazurile de tâlhărie cu omor și asasinat politic.

Despre regimul proprietății

[LD:regimul proprietății sacre și inviolabile + intervenționismul de utilitate publică.

Păstrate ca în Constituția din 1923. Detaliate pe spețe și cu atenționări specifice :

proprietatea particulară, domeniul public, proprietatea de Stat

LD:atenție:la art.27, mai există un paragraf privind dreptul la proprietate rurală ,al românilor și românilor naturalizați ,vagă reminiscență la modificările aduse art. 7 buclucaș din constituțiile anterioare:<Numai Românii și cetățenii naturalizați români pot dobândi cu orice titlu și deține imobile rurale în România Străinii vor avea drept numai la valoarea acestor imobile.>]

Art. 16. Proprietatea și creanțele inviolabile

Proprietatea de orice natură ,precum și creanțele atât asupra particularilor cât și asupra statului ,sunt inviolabile și garantate ca atare .Oricine poate dispune liber de bunurile ce sunt ale lui , după normele prevăzute prin legi .

Nici o lege nu poate înființa pedeapsa confiscării averii ,afară de înaltă trădare și delapidare de bani publici .

Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru cauză de utilitate publică și după o dreptă și prealabilă despăgubire, stabilită de justiție , conform legilor.

Prin cauză de utilitate publică nu se poate înțelege decât aceea care este de natură a folosi în același timp tuturor și fiecăruia , în mod actual ori eventual.

În afară de cazurile de utilitate publică pentru apărarea națională ,pentru lucrările de interes militar, sanitar, cultural, pentru căi de comunicație terestre ,nautice sau aeriene ,pentru piețe și lucrări publice prevăzute în legile actuale, nici un alt caz nu se poate stabili decât prin legi votate de ambele Adunări ,cu majoritate de două treimi .

[LD:proprietatea Statului , precizată și explicate excepțiile]

Art. 17. Bogățiile subsolului

Zăcămintele miniere precum și bogățiile de orice natură ale subsolului,sunt proprietatea Statului .

Se exceptează masele de roci comune ,carierele de materiale de construcții și depozitele de turbă,fără prejudiciul drepturilor obținute de Stat pe baza legilor anterioare .

O lege a minelor va determina normele și condițiunile de punere în valoare a acestor bunuri , va fixa drepturile proprietarului care vor fi de cel puțin 50 % din redevența și din prețul la hectar al concesiunii și va arăta , totodată, putința și măsura în care aceștia vor putea participa la exploatarea acestor bogății .

Drepturile câștigate în favoarea Statului pe baza actelor de concesiune încheiate până în prezent , se respectă.

Art. 18. Drumuri,fluvii,râuri,porturi,

Drumurile mari și mici ,ulițele care sunt în sarcina Statului , Județelor, Municipiilor și

Comunelor ,fluviile și râurile navigabile sau plutitoare, **târmurile sau adăugirile către mal** și locurile de unde s-a retras apa mării, **porturile ,spațiul atmosferic** ,apele producătoare de **forțe motrice de folos obșteșc și în deobște** , toate bunurile care sunt proprietate particulară , **sunt considerate ca dependente ale domeniului public** .

Despre libertățile cetățenești

Art. 19 .regimul cultelor religioase

Libertatea conștiinței este absolută .

...Biserica ortodoxă -dominantă ;biserica greco-catolică-întâietate

Statul garantează **tuturor cultelor o deopotrivă libertate și protecțiune** ,întrucât **exercițiul lor nu aduce atingere ordinii publice ,bunelor moravuri și Siguranței Statului** .

Biserica ortodoxă creștină și cea greco-catolică ,**sunt biserici românești** .

Religia creștină ortodoxă fiind religia marei majorități a Românilor ,biserica ortoxă **este biserica dominantă în Statul Român** ,iar cea greco-catolică are **întâietate față de celelate culte** .

Biserica ortodoxă română **este și rămâne neatârnată de orice chiriarhie străină** ,păstrându-și însă **unitatea ,în privința dogmelor cu biserica ecumenică a Răsăritului**

Chestiunile spirituale și canonice ale bisericii ortodoxe române țin de **o singură autoritate sinodală centrală** .

Raporturile dintre diferitele culte și Stat ,**sunt de domeniul legilor speciale** .

Art. 20.Obligativitatea actelor civile și religioase

Actele stării civile sunt de atribuția legii civile .Întocmirea acestor acte **va trebui să precedă binecuvântarea religioasă** ,**care este obligatorie pentru toți membrii cultelor**

Art. 21.-Libertatea învățământului

Învățământul este liber în condițiunile stabilite prin **legi speciale** și întrucât **nu va fi contrar bunelor moravuri , ordinii publice și intereselor de Stat** .

Învățământul primar este obligator .În școlile Statului ,**acest învățământ va fi gratuit** .

-Art.22.Libertatea presei, radio, film ș.a

Constituția garantează fiecăruia ,în limitele și condițiunile legii,libertatea de a comunica și publica ideile și opiniunile sale, prin grai, prin scris,prin imagini, prin sunete sau pin orice alte mijloace.

-Art.23.Secretul corespondenței,convorbirilor telefonice ,întruniri,procesioni ș.a

[LD :**aviz legilor privind siguranța Statului, ordinii publice ,ș.a**]

Secretul scrisorilor, telegramelor și convorbirilor telefonice **este inviolabil** .

Se exceptează cazurile în care **justiția este datoare să se informeze** conform legii.

Art. 24.Libertatea întrunirilor

Cetățenii români **au dreptul a se aduna pașnici și fără arme** pentru a trata tot felul de chestiuni ,conformându-se **legilor care regulează exercițiului acestui drept** .

Întrunirile , **procesionile și manifestațiile** pe căile publice ori în aer liber,**sunt supuse legilor și orânduiriilor polițieneste** .

Art.25.Dreptul la petițiune

Oricine are dreptul a se adresa prin petițiuni ,subscrise de una sau mai multe persoane , la autoritățile publice , **însă numai în numele celor subscriși** .

Autoritățile constituite **au singure dreptul să adreseze petițiuni în nume colectiv** .

-Art.26 Dreptul la asociere

Cetățenii români au dreptul a se asocia ,conformându-se legilor .
Dreptul la liberă asociațiune **nu implică dreptul de a crea persoane juridice.**
Condițiunile în care se acordă personalitatea juridică ,**se stabilesc prin lege** .

-Art.27.Acesul la funcțiunile și demnitățile publice

[LD :atenție la noțiunea de "**cetățean român "** și "**român "** .

Art. **echivoc** (naționalist sau xenofob ?!)care a suscit**at interpretări diferite**]

Numai cetățenii români sunt admisibili în funcțiunile și demnitățile publice,civile și militare ,
ținându-se seama de **caracterul majoritar și creator de Stat al Națiunii Române** .

Supușii străini nu pot ocupa atari funcțiuni ,decât în cazurile statornicite prin legi .

Străinii aflători pe pământul României se bucură de protecțiunea dată de legi persoanelor și averilor în genere.

Numai Românii și cetățenii naturalizați români pot dobândi cu orice titlu și deține imobile rurale în România .Străinii vor avea drept **numai la valoarea acestor imobile..**

-Art.28.Portul uniformelor, emblemelor ș.a

[LD :**aviz partidelor , asociațiilor și gărzilor cu uniforme și embleme**]

Decorațiunile străine se vor purta de Români ,**numai cu autorizarea Regelui** .Insignele, emblemele, medaliile, precum și uniformele de orice fel ,**nu pot fi create , nici atribuite , nici purtate ,fără legiuită încuviințare.**"

Titlul III

Despre puterile statului

[LD:art. 29-33 , privind puterile în stat ,poartă pecetea improvizăției și provizotatului în care s-a "otcroiat" această Constituție,prin lovitura de stat din febr.'38.

În realitate ,timp de aprox.15 luni ,**aceste puteri se vor exercita de Rege,prin decrete-legi** ,în absența Parlamentului ,a legilor și regulamentelor de funcționare .

Parcurgând materia constituțională ,prinde contur **regimul politic intenționat și anticipat .]**

Art. 29.

Toate puterile statului emană de la Națiunea Română

Ele însă nu se pot exercita **decât prin delegațiune** și **numai după principiile și regulile așezate în Constituția de față** .

Art. 30.Regele este Capul Statului .

Art. 31.Puterea legislativă

Puterea legislativă **se exercită de Rege** ,prin **Reprezentațiunea Națională** care se împarte în două Adunări : **Senatul și Adunarea Deputaților**.

Regele sancționează și promulgă legile.Înainte de a ise da sancțiunea regală, **legea nu este valabilă** **Regele** poate refuza sancționarea .

Nicio lege nu poate fi supusă sancțiunii regale ,decât după ce va fi discutată și votată de majoritatea ambelor Adunări.

Promulgarea legilor votate de ambele Adunări **se va face prin îngrijirea Ministerului de Justiție** care este și **păstrătorul Marelui Sigiului al Statului** .

Inițiativa legilor este dată Regelui [.....]

Art. 32.Puterea executivă

Puterea executivă este **încredințată Regelui** ,care **o exercită prin guvernul său** ,
în modul stabilit prin Constituție.

Art. 33 Puterea judecătorească

Puterea judecătorească se exercită de organele ei .Hotărârile judecătorești se pronunță în

virtutea legii **Ele se execută în numele Regelui** .

Capitolul I

Art.34-44.Despre Rege

Art. 34.

Puterile constituționale ale Regelui sunt ereditare în linie coborâtoare directă și legitimă a Majestății Sale regelui **Carol I** de Hohenzollern Sigmaringen ,**din bărbat în bărbat**,prin **ordinul de primogenitură** și **cu exclusiunea perpetuă a femeilor** și coborâtorilor lor.

Coborâtorii Majestății Sale vor fi crescuți în **religiunea ortodoxă a Răsăritului** .

Art. 35.

În lipsă de coborâtori în linie bărbătească ai **MSR Carol I** [---] succesiunea Tronului se va cuveni **celui mai în vârstă dintre frații săi** , sau coborâtorilor acestora , după regulile statornicite în articolul precedent .**Dacă** nici unul din frații sau coborâtorii lor nu s-ar găsi în viață , sau ar declara mai dinainte că nu primesc Tronul , atunci Regele va putea indica succesorul Său dintr-o **dinastie suverană din Europa occidentală** ,cu primirea Reprezentanței Naționale dată dată în forma prescrisă din art.36.**Dacă** nici una nici alta nu va avea loc,**Tronul este vacant** .

Art. 36 .

În caz de vacanță a Tronului , ambele **Adunări se întrunesc de îndată** într-o singură Adunare , chiar fără convocare , și , cel mai târziu după 8 zile de la întrunirea lor , **aleg un Rege dintr-o dinastie suverană din Europa occidentală**.[.....]

În timpul vacanței Tronului, **Adunările întrunite vor numi o Locotenentă Regală** ,compusă din trei persoane,care va exercita puterile Regale , până la suirea Regelui pe Tron .

În toate cazurile mai sus arătate , votul va fi secret .

Art. 37 .

La moartea Regelui ,**Adunările se întrunesc** chiar fără convocare , cel mai târziu în 10 zile după declararea morții .**Dacă din întâmplare ele au fost dizolvate** ,[...] atunci Adunările cele vechi se adună [...]

Art. 38.

De la data morții Regelui și până la depunerea Jurământului succesorului Său **la Tron**, **puterile constituționale ale Regelui sunt exercitate , în numele Națiunii Române, de Miniștrii întruniți în Consiliu și sub a lor responsabilitate** .

Art. 39.

Regele este major la vârsta de 18 ani împliniți .La suirea Sa pe Tron ,el va depune în sânul Adunărilor întrunite următorul **Jurământ : <Jur a păzi Constituția și legile Națiunii Române , a menține drepturile ei naționale și integritatea teritoriului .>**

Art. 40

Regele poate numi **un Regent și doi supleanți** cari , după moartea lui , **să exercite puterile Regale în timpul minorității succesorului Său** .[.....]

Regentul va exercita totodată și tutela Regelui minor.[.....]

Art.41.

Dacă Regele se află în imposibilitate de a domni,**Principele Moștenitor ,Major,singur, ia de drept Regenta** [.....]

Art. 42.

Nici o modificare nu se poate face Constituției ,în timpul Regentei .

Art.43.

Regele **nu va putea fi totodată și Regele altui Stat** ,fără consimțământul Adunărilor [...]

Art. 44.

Persoana Regelui **este inviolabilă** ,**Miniștrii Lui sunt răspunzători** .

Actele de Stat ale Regelui **vor fi contrasemnate de un Ministru care** ,prin aceasta însăși, **devine răspunzător de ele** .

Art.45-47Prerogativele regale

Art. 45

Regele **convoacă Adunările legiuitoare** cel puțin o dată pe an ,deschizând sesiunea prin

Mesaj .Adunările prezintă răspunsul lor.**Regele pronunță închiderea sesiunii.**

El are dreptul de a dizolva ambele Adunări de odată sau numai una din ele. Actul de dizolvare trebuie să conțină convocarea alegătorilor și a noilor Adunări .

Regele poate amâna Adunările .[.....]

Art. 46 .

Regele **revocă și numește** pe miniștrii Săi

El are dreptul de a ierta sau micșora pedepsele în materii criminale,afară de cea ce se statornicește în privința Miniștrilor

El nu poate suspenda cursul urmăririi sau judecării ,nici a interveni prin niciun mod în administrarea justiției .

El poate,în timpul când Adunările Legiuitoare sunt dizolvate și în intervalul dintre sesiuni , **să facă în orice privință Decrete cu putere de lege.**

El este Capul oștirii .

El are dreptul de a încheia războiul și de a încheia pacea.

El conferă gradele militare în conformitate cu legea .

El conferă decorațiunile române.

El acreditează ambasadorii și miniștrii plenipotențiar

El are dreptul de a bate monedă , conform unei legi speciale .

El încheie cu Statele Străine, tratatele politice și militare .

Convențiunile necesare pentru comerț, navigațiune și alte asemenea de El încheiate .pentru a avea putere de lege în interior ,**trebuie să fie însă supuse Adunărilor Legiuitoare** și aprobate de ele.

Art. 47.

Lista civilă se hotărăște **prin lege** .

Capitolul II

Art.48-64.Despre Reprezentarea Națională (art. 48-64)

Art. 48 .

Membrii Ad.Legiuitoare **reprezintă Națiunea** și nu-și exercită mandatul **decât după depunerea legiuitului jurământ.**

Art. 49.

Fiecare Adunare determină **prin regulamentul său** modul după care se constituie și își exercită atribuțiunile .

Art. 50 .

[LD:O atribuție care , în Constituția'23 ,intra în atribuțiile Parlamentului ,prilejuind vii dezbateri privind respectarea sistemul electoral,oglundirea luptelor politice interpartidiste ,demascarea abuzurilor instituțiilor implicate etc etc.]

Validarea alegerilor pentru ambele Adunări și **verificarea titlurilor** membrilor aparținând fiecăreia din ele ,**se face de Înalta Curte de Justiție** ,înaintea de data fixată pentru întrunirea Adunărilor

Art. 51

Nimeni nu poate fi totodată membru al uneia și al celeilalte Adunări

Art.52

Deputații și Senatorii numiți de puterea executivă într-o funcțiune salariată pe care o primesc, **pierd de plin drept mandatul lor** de reprezentanți ai Națiunii .

Această dispozițiune **nu se aplică Miniștrilor și Subsecretarilor de Stat** .

Art. 53.

Membrii Ad.Legiuitoare **nu pot apăra interese particulare Statului ;**

ei nu pot face parte din Consiliile de administrație ale întreprinderilor **care au contract cu Statul ,Județele sau Comunele.**

Art. 54.

Orice hotărâre se ia cu **majoritate absolută a voturilor** ,afară de cazurile statornicite în altfel **prin Constituție** [...]

Art.55.

[LD:prin **Regulamemtele** celor două Adunări (adoptate în iunie'39) **dreptul la întrebare-interpelare-răspuns** -care prilejuiau în regimul parlamentar anterior abordarea segmentală într-un domeniu sau altul(crize generale sau locale, politica externă,lămuriri ,abuzuri)a primit o **severă strâmtorare**,o măsură restrictivă de nontransparență ,o anihilare a controlului parlamentar asupra executivului)prevăzându-se **obligația prezentării întrebării și răspunsului în scris** , fără dezbateri.

Fiecare membru al Adunărilor are **dreptul de a adresa Miniștrilor întrebări** la care aceștia sunt **obligați a răspunde în termenul prevăzut de regulament.**

Art.56,57.Imunitatea parlamentară

Nici unul din membrii uneia sau celeilalte Adunări **nu poate fi urmărit pentru opiniile și voturile de el emise** în cursul exercițiului mandatului

Art.57.

[LD:22 oct.2007.Ce deosebire între prevederile unei constituții "autoritariste" ,față de prevederile actualei constituții "democratice" ,care a transformat **triumghiul Președinție-Parchet-DNA** -în instrumente de hărțuire , vânătoare și compromitere a adversarilor.

Am încercat să atrag atenția asupra acestei anomalii , dar nu am putut sensibiliza pe nimeni !]

Niciun membru al uneia sau celeilalte Adunări **nu poate ,în timpul sesiunii , să fie urmărit sau arestat pentru vine penale,decât cu autorizarea Adunării din care face parte ,afară de cazul de flagrant delict .Detențiunea sau urmărirea vreunuia din membrii Adunărilor este suspendată în tot timpul sesiunii** ,dacă Adunarea o cere .

Art.58.

Fiecare din Adunări **deliberează și hotărăște separat** ,**afară de cazurile** anume arătate în Constituția de față .

Art.59.Poliția Adunărilor se exercită de Președintele fiecăreia din ele, care ,singur, după încuviințarea Adunării , poate da ordine gărzii respective

Art.60.

Diurnele Deputaților și Senatorilor **se stabilesc prin lege**

Secțiunea I

Despre Adunarea Deputaților

[LD :**dispariția votului universal ,dizolvarea partidelor ;ridicarea vârstei la aleși și alegători ; bărbați și femei ;votul obligatoriu ;votul pe cele trei categorii de muncă,;scrutinul uninominal** ,fiecare în parte și toate împreună ,au produs o **bulversantă reformă electorală antidemocratică,cinică,restrictivă,lașă și autoritară.**

Categoriile vizate la anihilare :**opoziția anticarlistă,partidele politice,tineretul, studenții,adversarii de toate categoriile ,**]

[LD:**24 oct.2007.**Nu-mi pot continua cu seninătate lucru la carte.Astăzi, **Traian Băsescu** a ieșit pe televiziuni cu o **Declarație marinărească** , precum că **el, președintele** , va semna un decret prin care va chema "**poporul**" la un **referendum** prin care să -și exprime voința "**suverană**" privind **votul uninominal**.Mâine decretul va fi publicat în M.O.Nu aici voi încerca eu să -mi expun părerea despre această marotă ce se vântură la noi de câțiva ani buni.Am încercat ,în diverse momente ,să discut cu diverse "personalități"(politicieni, ziariști) și nu am găsit pe nimeni dispus măcar să -mi asculte argumentele.

Recitind acum fișele și comentariile la Constituția lui Carol II ,fără să vreau mă șochează câteva analogii (similitudini, coincidențe conjuncturale)cu situația din **1937** ,când, după **guvernarea de 4 ani ('33-'37)**Tătăreanu nu a mai putut să adjucece în alegeri o nouă guvernare a PNL ,și s-a declanșat acea **lungă criză politică** ce și-a găsit dezlegarea în **lovitura de stat din februarie'38.**

Carol II -Băsescu ? **Tătăreanu** - Tăriceanu ? **Maniu** -Miluț ? **Iorga** -Valeriu Stan ? **Iamandi** -Valeriu Stoica ? **Armand Călinescu** -Boc ? **Dinu Brătianu** -Bogdan Olteanu ? **Vaida** -Vadim Tudor ? **Busi** -Alin Teodorescu ? **Gafencu** -Cioroianu ? **Argetoianu** -Văcăroiu ? **Iunian** -Gușă ? **CZCodreanu** -Gigi Becali ? **Ralea** -Păcuraru ?

Miță Constantinescu -Vosganian ? C.Titel Petrescu -Ion Iliescu ?Grigorovici -Mircea Geoană ? Stelian Popescu- Cristoiu? Pamfil Șeicaru -Corina Dumitrescu ? Nae Ionescu - Liiceanu ?Rădulescu -Motru - Pleșu ?G-ral Antonescu - Meleşcanu ?
Dumnezeule ! Această-i **vechea** și **noua** clasă dirigentă a românilor la scara de unei jumătăți de veac ?care este durata decăderii și căderii națiilor ?]

-Art.61,62.Aleșii și alegătorii

Art. 61.

[LD:mai 2004 .Deputații- de la 30 de ani în sus ! Dintr-un condei, excluși din viața politică tinerii între 18-20 - 29 ani ! Dar dacă în cazul **votanților** acest prag de vârstă este inadmisibil pentru o țară în care timp de 20 de ani votul universal devenise un drept firesc, **nu știi dacă** pentru **aleși** ,cu excepții absolut rarissime ,era atât de neobișnuit.Gravă era doar **bariera aceasta** pusă între generații

, și acceptarea de către generația matură (30-50 de ani)și vârstnică (60-70 de ani) a acestei segregări .

Adunarea Deputaților se compune din **Deputați aleși de cetățenii români** ,care au vârsta de **30 de ani împliniți**,și **practică efectiv o îndeletnicire** intrând în vreuna din următoarele trei categorii :

1.Agricultură și muncă manuală ;

2.Comerțul și industria ;

3.Ocupațiuni intelectuale ;

Alegerea se face cu **vot secret,obligatoriu**,exprimat prin **scrutin uninominal** pe circumscripțiuni care să asigure reprezentarea **felului de îndeletnicire a alegătorilor**

Legea electorală va fixa circumscripțiunile și va statornici după normele mai sus impuse , condițiunile create pentru a fi alegător ,pentru bărbați și femei, **incapacitățile, decăderile incompatibilitățile** , procedura votării și garantarea alegerilor precum și **numărul deputaților** .

Durata mandatului este de șase ani .

Art.62.

Spre a fi **eligibil în Adunarea Deputaților** se cere :

a)A fi cetățean român ;

b)A avea **exercițiul drepturilor civile și politice** și **a practica efectiv îndelenicirea respectivă a uneia din cele trei categorii** arătate în articolul precedent, ai căreia alegători urmază a-i reprezenta .

c)A avea **vârsta de 30 de ani împliniți**;

d.)A avea domiciliul în România .

Incapacitățile,decăderile temporale ori definitive și incompatibilitățile ,se vor stabili prin **legea electorală**

Secțiunea a II-a

Despre Senat

Art.63.Senatorii

Senatul se compune din **Senatori numiți de Rege** ,din **Senatori de drept** și din **Senatori aleși** ,cu vot obligatoriu, **secret, scrutin uninominal,de membrii corpurilor constituite în Stat** în numărul și condițiunile pentru alegătorii și eligibilii ,bărbați și femei ,ce se vor stabili prin **legea electorală** .Proporția Senatorilor **numiți** ,în raport cu cei **aleși** ,**este de jumătate** .

Art. 64.

Sunt de drept membrii ai Senatului ,în virtutea înaltei lor **situațiuni în Stat și Biserică** :

a) Moștenitorul Tronului ,de la vârsta de 18 ani împliniți ;

b) Toți principii familiei regale, majori ;

c) Patriarhul și Mitropoliții țării ;

d)Episcopii eparhiotî **ai bisericilor ortodoxe române și greco-catolicec**., **întrucât vor fi aleși conform legilor Țării** ;

e) Capii confesiunilor recunoscute în Stat ,câte unul de fiecare confesiune, întrucât sunt aleși sau numiți conform legilor țării și reprezintă un număr de peste 200.000 credincioși
f.) **Actualii senatori de drept** ,recunoscuți până la data promulgării prezentei Constituții .
Durata mandatelor senatorilor numiți și aleși va fi de 9 ani .
Mandatele Senatorilor aleși se reînnoiesc din trei în trei ani ,de la data depunerii **jurământului** prevăzut de art.48 din Constituție,**în proporție de o treime**

Capitolul III

Despre Guvern și Miniștri

Art. 65.Răspundere față de Rege

[LD:a dispărut răspunderea față de Parlament]

Guvernul se compune din **Miniștri și Subsecretari** de stat .Miniștrii **exercită puterea executivă în numele Regelui** ,în condițiile stabilite de Constituție și **pe a lor răspundere** .
Miniștrii au răspundere politică numai față de Rege

Art.66.Consiliul de Miniștri

Miniștrii întruniți alcătuiesc **Consiliul de Miniștri** , care este prezidat de acel care **a fost însărcinat de Rege** cu formarea guvernului și care poartă titlul de *Președinte al Consiliului de Miniștri*

Art. 67-69.Miniștrii

[**LD :legea sângelui** :vizați neromânii etnici ,nu necetățeni]

Nu poate fi ministru decât cel care este român de cel puțin trei generații

Se exceptează acei care au fost miniștri până acum .

Art.68.

Membrii familiei regale nu pot fi miniștri

Art.69.

Miniștrii și Subsecretarii de Stat care nu sunt membri ai Adunărilor **pot lua parte la dezbaterile legilor, dar nu pot vota**

Adunările pot cere prezența Miniștrilor la deliberările lor.

Dezbaterile nu pot începe fără prezența unui Ministru

Art. 70.(ne)imunitatea ministerială

[legea responsabilității ministeriale]

[LD :**24 oct .2007**.Sub impresia provocată de cirul cu plimbatul miniștrilor liberali la DNA, cu caltaboșii și palinca lui Ciorbă -Mureșan -Remeș .

Că alde **Iliescu et &** și raposatul **Iorgovan et &** (în Constituantă) și în febra legiferomaniei post revoluționare,au urmărit acoperirea jafului din "moștenirea" comunistă nu am nici o îndoială.

Ceea ce mă întreb este dacă aceste "**portițe de scăpare**" s-au făcut din ignoranță juridică sau deliberat.Și ceea ce mă tulbură și mai tare ,este faptul că

politicienii ,"inteligenția",istoricii ,analizii ,comentatorii și ziaristii nu s-au oboșit să consulte constituțiile și legile românești interbelice, consimțind,parcă ,la această șmecherie vinovată.

Iată în constituția lui Carol II ,reglementat negru pe alb ,fără echivoc,**dreptul Regelui și Parlamentului de a cere trimiterea în judecată a miniștrilor pentru delictे înfăptuite în cadrul funcției lor**.Adică pentru **acte de corupție**.

Negru pe alb,cu detaliile de rigoare, prevederea ca miniștrii să fie **judecați de Înalta Curte de Justiție** .Fără imunități ,fără PNA, DNA,Comisii și alte Avize prezidențiale.

Cât privește **delictеle din afara funcției** -miniștrii erau **supuși regulei de drept comun**.]

Art. 70.

Regele și fiecare din Adunări poate cere urmărirea Miniștrilor și trimiterea lor în a judecata Înaltei Curți de Casație și Justiție,care ,singură, în secțiuni unite ,are dreptul de a-i judeca

În ceea ce privește **exercițiul acțiunii civile a părții vătămate**, și în ceea ce privește **crimele și delictele comise** de ei **în afara funcțiunii lor, sunt supuși regulei de drept comun.**

Punerea sub urmărire a Miniștrilor de către Corpurile Legiuitoare **se va rosti prin majoritate de două treimi a membrilor de față.**

Instrucțiunea se va face de **o Comisie a Înaltei Curți de Justiție** compusă din **5 membri trași la sorți** în secțiuni unite.

Această comisiune **are și puterea de a califica faptele și de a decide sau nu urmărirea.**

Acuzarea înaintea Curții de Casație și Justiție, **se va susține de Ministerul Public.**

Legea responsabilității ministeriale determină **cazurile de răspundere și pedepsele aplicabile Miniștrilor.**

Miniștrii de Justiție ieșiți din funcțiune **nu pot exercita profesiunea de avocat timp de un an de la data ieșirii.** **Miniștrii eșiți din funcțiune** **nu pot face parte din Consiliile de Administrație ale întreprinderii cu care au încheiat contracte**, în cei trei ani următori.

Art. 71.

Orice parte vătămată în drepturile sale, **printr-un decret sau dispozițiune semnată de un Ministru**, **cu violarea unui text expres al Constituției ori a legilor în vigoare**, **poate cere Statului despăgubiri bănești** pentru paguba suferită, **conform dreptului comun.**

Capitolul IV

Despre Consiliul Legislativ

Art. 72.

Consiliul Legislativ funcționează **pe baza legii sale organice.**

Consultarea Consiliului Legislativ **este obligatorie pentru toate proiectele de legi**, atât înainte cât și după amendarea lor în Comisiuni, **afară de cele care privesc creditele bugetare.**

Nici un regulament pentru aplicarea legilor nu se poate face **fără consultarea prealabilă a Consiliului Legislativ**, **afară de cazul prevăzuit în aliniatul următor** pentru proiectele de legi.

Adunările Legiuitoare pot proceda la discutarea proiectelor de legi, **fără a aștepta aprobarea Consiliului Legislativ**, **dacă acesta nu-l dă în termenul fixat de legea sa organică.**

Capitolul V

Despre puterea judecătorească

[LD :Conform acestui articol, **nici Antonescu, nici Ceaușescu, nu trebuiau judecați fără o lege bazată pe un text constituțional ?**]

Art. 73.

Nici o jurisdicție nu se poate înființa **decât în puterea unei legi.**

Comisiuni și Tribunale extraordinare **nu se pot crea**, sub nici o numire și sub nici un cuvânt, **în vederea unor anume procese**, fie civile, fie penale, sau **în vederea judecării unor anume persoane.**

Art. 74-Curtea de Casație și Justiție

Pentru întreg Statul Român **există o singură Curte de Casație și Justiție**

Art.75.Constituționalitatea legilor

Numai Curtea de Casație și Justiție în secțiuni unite **are dreptul de a judeca constituționalitatea legilor și a declara inaplicabile** pe acelea care sunt potrivnice Constituției.

Judecata inconstituționalității legilor se mărginește numai la cazul judecat.

Curtea de Casație și Justiție **se va rosti asupra conflictelor de atribuțiuni.**

Dreptul de recurs în casare este de ordin constituțional

-Art.76.Inamovibilitatea judecătorilor

Judecătorii **sunt inamovibili.**Inamovibilitatea se va statornici printr-**o lege specială**, care va

interveni **cel mai târziu în termen de șase luni** de la promulgarea prezentei Constituții.
În acest răstimp, **sanctiunile disciplinare** se vor aplica prin **Decret-regal**.

Art.77.Justiția militară

Justiția militară **se organizează prin lege**

Art.78.Contenciosul administrativ.

Contenciosul administrativ **este în căderea puterii judecătorești**, potrivit legii speciale
Puterea judecătorească **nu are cădere să judece actele de guvernământ**, precum și **actele de comandament cu caracter militar**.

Capitolul VI

Despre instituțiile județene și comunale

Art. 79.

Instituțiile administrative **sunt statornicite prin legi**

Titlul IV

Despre Finanțe

-Art.80.Impozitele

Nici un impozit .de orice natură, **nu se poate stabili și percepe**, decât pe baza unei legi
Prin lege **se pot crea impozite numai** în folosul Statului, Județelor și Comunilor și Instituțiilor
Publice îndeplinind un serviciu de Stat

Art.81.

Nu se pot înființa monopoluri decât prin lege și numai în folosul Statului, Județului și
Comunelor

Art.82.

Fonduri de pensuni sau gratificațiuni în sarcina tezaurului public **nu se pot înființa** decât în
virtutea unei legi

-Art.83.Bugetul

În fiecare an Adunările Legiuitoare **încheie socotelile și votează bugetul fără a spori**
cheltuelile propuse.Toate veniturile și cheltuelile Statului trebuiesc trecute în buget și socoteli
Dacă bugetul nu se votează în timp util, **puterea executivă** va face față necesităților serviciilor
publice **aplicând bugetul anului precedent**, fără a putea merge cu acel buget mai mult de un
an peste anul pentru care a fost votat .

Art.84.Înalta Curte de Conturi;Corp Superior de Control

[LD:instituții specializate -*Curte de Conturi,Corp de Control* -cu atribuții și termene foarte exact
definite ,vădesc o preocupare deosebită pentru prevenția ,controlul și pedepsirea neregulilor
gestiunii bugetare]

Controlul preventiv și cel de gestiune al tuturor veniturilor și cheltuelilor Statului
se va exercita de Înalta Curte Conturi, care va supune în fiecare an,Adunărilor Legiuitoare ,un
raport general asupra conturilor de gestiune ale bugetului trecut ,**semnalând neregulile ce ar fi**
săvârșite Miniștri în aplicarea lui.

Regularea definitivă a socotelilor trebuie să fie prezentată Adunărilor Legiuitoare **cel mai târziu în**
termen de doi ani de la încheierea fiecărui exercițiu .

Un **Corp Superior de Control** va avea misiunea de a **supraveghea și examina legalitatea și**
corectitudinea executării gestiunilor în toate serviciile publice.

Acest corp va funcționa **pe lângă președinția Consiliului de Miniștri și va lucra după ordinele**
Șefului Guvernului

Art.85 .

Toate fondurile provenite de la **Case Speciale** , de care Guvernul dispune sub diferite titluri, **trebuie cuprinse în bugetul general al veniturilor Statului**

Art.86.

Pentru toată România **există o singură Curte de Conturi** .

Art.87.Delapidarea de bani publici = crimă

Delapidarea de bani publici se califică crimă și se pedepsește ca atare .

Titlul V

Despre oștire

Art. 88-91.

Toți cetățenii români sunt datori a face parte din unul din elementele oștirii ,conform legilor.

Art.89.

Gradele ,decorațiunile și pensiunile militare nu pot fi retrase decât în virtutea unei sentințe judecătorești

Art.90.

Contingentul oștirii se votează pentru fiecare an de Adunările legiuitoare

Art.91.

Nici o trupă armată străină nu poate fi admisă în serviciul Statului și nu poate intra sau trece pe teritoriul României,decât în virtutea unei legi .

Titlul VI

Dispozițiuni generale

-Art.92.Drapelul României

Colorile drapelului României sunt: **Albatru, Galben , Roșu** , , așezate vertical .

-Art.93.Reședința Guvernului

Reședința guvernului e în **Capitala țării**

-Art.94.Limba română = limba oficială în Stat

Limba română este limba oficială în Stat

-Art.95.Jurămintele admise (sau interzise)

[LD:sunt vizate(interzise) :jurământul legionar , jurămintele masonice , jurămintele unor formațiuni extremiste (sași hitleriști,iridentă maghiară ș.a)

[LD:exercitarea funcției parlamentare va fi condiționată de prestarea unui jurământ .

la tineret ,jurământul de premilitar și străjer ;în armată, jurământul militar]

Nici un jurământ nu leagă și nu poate fi impus decât în puterea unei legi ,care hotărăște și formula lui .

-Art.96.Interzicerea suspendării Constituției

[LD :meditez la pretenția stăpânilor privind "veșnicia" actelor lor.

Articol penibil ,transmițând un avertisment adversarilor .Un **articol de intimidare** sfidătoare a unui rege care a suprimat **Constituția** din '23,pe care jurase la urcarea pe Tron .

Un articol inutil ,pe care Ion Antonescu îl va încălca la abdicarea lui Carol,governând fără constituția integrală .

Cât despre comuniști ce-i de spus ?Jurând pe **readucerea Constituției din 1923** ,la 23 august

'44 ,pentru ca ,după numai trei ani,s-o abolească definitiv .
Dar revoluția din dec.1989 ,care a abolit Constituția lui ceaușescu ?]
Constituția de față **nu poate fi suspendată ,nici în total nici în parte .**

Titlul VII

Revizuirea Constituției

Art. 97.

Constituția de față **nu poate fi revizuită în total sau în parte, decât din inițiativa regelui și cu consultarea prealabilă a Corpurilor Legiuitoare ,care urmează a indica și textele de revizuit.** Consultarea Adunărilor Legiuitoare se face prin **Mesaj regal** și se exprimă cu majoritate de două treimi ale Adunărilor întrunită într-una singură , sub președinția președintelui Senatului .
Rezultatul consultațiunii se aduce la cunoștința Regelui de președinții celor două Adunări , însoțiți de o **Comisiune specială.**

Textele noi, urmând a înlocui pe cele revizuite ,se votează cu majoritate de două treimi , de fiecare Adunare în parte .

[LD:Lung și dens acest **Titlu VIII** și **Articol 98** -ca o tablă de materie revizuită ,modificată, adăugită -**consacrând constituțional regimul autoritar ,legitimând lovitura dată regimului democratic** la 10 febr.'38.

Reconsfințind **legitimitatea unor legi dinaintea adoptării Constituția '23**(care ,la rândul-i ,**le intercalează în textul elaborat**)și a unor legi organice adoptate în **cei 20 de ani de regim constituțional democratic.**

[LD:lipsește ,**spre dezonoarea autorilor noii constituții ,alte două mari acte fundamentale** ,care fuseseră incluse în aceeași manieră în **Constituția din '23** :
Hotărârile de unire cu țara a provinciilor românești din 1918 (Basarabia, Bucovina, Transilvania) și **reforma votului universal**

Cine și de ce a comis această radiere ? Voi trata chestiunea la alte capitole.

Aici doar o semnez și enumăr câteva posibile explicații și autori .

-**Carol II** ,în primul rând,**compromițătoarea comportare** (prestație) a tânărului moștenitor al Tronului ,pe atunci prințul Carol ,în timpul războiului și al reformelor ('18-'19) ;

resentimentele acumulate contra celor care i-au impus renunțarea la Tron ('27) ;

ambiția crescândă de a reveni la Tron și a deveni un "rege autoritar" ('30-'38)

caracterul antidemocratic al opticii sale de guvernare

-**Nicolae Iorga**,mereu nemulțumit și veleitarul "apostol "al neamului ,"sfetnicul " celor trei regi, conservatorul (prin caracter,erudiție ,profesia de istoric) semănătorist /poporanist / naționalist /

-**Istrate Miclescu** , strălucitul jurist naționalist ....

-**Ion Antonescu** ,emblema prestigiului militar ....

-**Călinescu Iamandi** ,ajunși la punctul culminant al carierelor lor politice ,părăsind tranșeele lor partinice (PNȚ ,linia Maniu -Mihalache ,respectiv PNL-Dinu Brătianu)

LD:Oprește-te ! Toate la timpul lor !

Titlul VIII

Dispozițiuni tranzitorii și finale

Art. 98.

[LD:Lung și dens acest art.98 .**Titlu** și **Articol -sită** ,ca o tablă de materie revizuită ,adăugită ,modificată reconsfințind **legitimitatea unor legi dinaintea adoptării Constituția '23**(care ,la rândul-i ,**le intercalează în textul elaborat**)și a unor legi organice adoptate în **cei 20 de ani de regim constituțional democratic.**

[LD:lipsește ,**spre dezonoarea autorilor noii constituții ,alte două mari acte fundamentale** ,care fuseseră incluse în aceeași manieră în **Constituția din '23** :**Hotărârile de unire cu țara** a provinciilor românești din 1918 (Basarabia, Bucovina, Transilvania) și **reforma**

votului universal

Cine și de ce a comis această radiere ? Voi trata chestiunea la alte capitole.

Aici doar o semnez și enumăr câteva posibile explicații .

-Carol II ,în primul rând,**compromițătoarea comportare** (prestație) a tânărului moștenitor al Tronului ,pe atunci prințul Carol ,în timpul războiului și al reformelor ('18-'19) ;

resentimentele acumulate contra celor care i-au impus renunțarea la Tron ('27) ;

ambitia crescândă de a reveni la Tron și a deveni un "rege autoritar" ('30-'38)

caracterul antidemocratic al opticii sale de guvernare

-Nicolae Iorga,mereu nemulțumitul și veleitarul "apostol "al neamului ,"sfetnicul " celor trei regi, conservatorul (prin caracter,erudiție ,profesia de istoric) semănătorist /poporanist / naționalist /

-Istrate Micescu , strălucitul jurist naționalist ....

-Ion Antonescu ,emblema prestigiului militar ....

-Călinescu -Iamandi ,ajunși la punctul culminant al carierelor lor politice

LD:Oprește-te ! Toate la timpul lor !

Perpetuitatea (sau) revizuirea unor art.din Constituția '23

-art.131(reforma agrară)

Toate pământurile expropriate și distribuite pe baza **legii pentru reforma agrară a Vechiului Regat** ,din 17 iulie 1921;a legii pentru reforma agrară **din Basarabia** din 13 martie 1920;a legii pentru reforma agrară **din Transilvania , Banat, Crișana și Maramureș** din 13 iunie 1921 și a legii pentru reforma agrară **din Bucovina** , din 31 iulie 1921, **sunt respectate** și vor fi cărmuite , pentru orice litigii relative la ele **în prezent și viitor , de acele legi** .

Dispozițiunile acestor legi introduse în **articolul 131 din Constituția de la 1923** ,**rămân cu caracter constituțional** .

-art.133 (drepturi politice)

Toate drepturile politice dobândite în virtutea **decretelor-legi ratificate prin articolul 133 al Constituției din 1923** ,se respectă

-Revizuirea codicelor ,legilor,regulamentelor

Toate codicile și legile în vigoare se vor revizui în vederea **unificării legislației** , punându-se în armonie principiile actualei Constituții.Până atunci ele rămân în vigoare .[.....]

Juriul în materie criminală va mai funcționa până la punerea **Codului Penal Carol al II-lea** și al **Procedurii Penale** ,în acord cu principiul statornicit **în art.73** al Constituției de față *

*Art.73.Nici o jurisdicție **nu se poate înființa** decât în puterea unei legi .Comisiuni și Tribunale extraordinare **nu se pot crea** , sub nici o numire și sub nici un cuvânt , în vederea unor anume procese ,fie civile ,fie penale ,sau **în vederea judecării unor anume persoane.**]

-Abrogarea dispozițiilor contrare

Din ziua promulgării Constituției de față ,**sunt desființate acele dispoziții** din legi, decrete , regulamente și orice alte acte **care sunt contrarii** celor înscrise în această Constituție

-Abrogarea Constituției 1923

[LD : "**legitimarea "loviturii de stat** și a **noului regim constituțional**]:

Se abrogă ,din ziua promulgării prezentei Constituții ,**Constituția promulgată cu Decretul Regal nr. 1.360 din 28 martie 1923.**

-Decretele legi=putere de lege

[LD :guvernarea prin **decrete -legi** , fără consacrare parlamentară ,**devine constituțională**]

Până la convocarea Adunărilor Legiuitoare ,**toate decretetele au putere de lege** ,**fără a mai fi nevoie de ratificarea lor.**

-Statutul Familiei Regale=caracter constituțional

[LD: înlocuște art.10 din vechea Constituție , care statuase că în statul roman nu se admiteau deosebiri de clasă socială și privilegii La 27 iunie '39, Armand Călinescu va obține votul pentru o lege care dădea dreptul Regelui de a acorda **titluri de nobleță** foștilor membri din familia regală]
Statutul Familie Regale are caracter Constituțional și nu se poate modifica decât cu **procedura pentru revizuirea Constituției**

[Art. 97.Constituția de față **nu poate fi revizuită în total sau în parte**, decât din **inițiativa regelui** și cu consultarea prealabilă a Corpurilor Legiuitoare ,care urmează a indica și textele de revizuit.]

Art. 99.

-Decret lege ptr noul regim electoral

-Abrogarea legii electorale (1926)

Pentru alegerea Adunărilor Legiuitoare ce urmează a fi înființate pe baza prezentei Constituții, un **Decret Regal cu putere de lege**, în condițiile art.98 ,**va fixa condițiunile** cerute pentru a fi **alegător și ales**, în Camera și Senat ,**circumscripțiile** electorale, **numărul** Deputaților și Senatorilor,**normele** după care se face alegerea .

Acest decret **are un caracter Constituțional** și **nu se poate modifica decât** cu majoritate de două treimi

Art.100.

-Plebiscit ptr Constituție

[LD : în loc de constituentă ,dezbateri și adoptare,**un plebiscit pe o Constituție necunoscută majorității populației**]

Art. 100 .Prezenta Constituție, după ce va fi **edictată de Rege**, **va fi supusă Națiunii Române spre " bună știință și învoire ."**

Un decret -regal va fixa procedura care se va urma în acest scop .

După terminarea acestei operațiuni și a aducerii rezultatului ei la cunoștința Regelui de către Președintele Consiliului de Miniștri, Constituția de față va fi promulgată și intră în vigoare .

«Semnatarii Constituției

[LD : la AIC, există originalul acestui document, cu semnăturile autografe

Scrisul din paranteze drepte îmi aparține]

Data în **București, la 20 februarie 1938, CAROL**

Președintele Consiliului de Miniștri, **Miron, Patriarhul României**

Arthur Văitoianu [general, ex-PNL]

Al.Vaida -Voevod [ex PNT, exFr.Românesc]

GG Mironescu [ex P.Conserv., ex-PNT, ex prim ministru]

N.Iorga [ex-PND, ex primministru]

dr C.Angelescu [exPNL, ex-ministru, ex-primministru]

Gh.Tătăărăscu [ex PNL, ex-primministru]

Voicu Nițescu [exPNR, exPNT, exFR, exministru]

Gh.Ionescu -Sisești ("tehnician" ,ex-ministru]

dr.I Costinescu (ex PNL, ex-ministru]

Victor Iamandi [exPNL, exministru]

M.Cancicov [exPNL, ex-ministru]

Armd.Călinescu [exPT, exPNT, ex-ministru]

g-ral I. Antonescu [general de divizie , ministru]

Constantin Angelescu (ex-PNT, exministru]

g-ral Paul Teodorescu (g-ral adj)

N.Petrescu -Comnen (diplomat, ministru Af. Străine)

C.Argetoianu [ex-PC, ex-PND, ex-PNT, ex-Uniunea Agrară]

Constituția Carol II , 20 febr.'38

4.)Raport 458 ,privind plebiscitul pentru schimbarea Constituției ,27 febr.'38

(Enciclopedia României,Vol I, pag. 199-200)

[LD:nu știu dacă voi ilustra cartea .În caz că da,semnalez locul)

-Foto1:patriarhul raportând Regelui rezultatul plebiscitului,în care se văd membrii *Comisiei* care a înmănat Regelui rezultatul plebiscitului (Iorga, Vaida, Tătărăscu...ș.a)

-Foto 2:Textul **Raportului**,cu semnăturile autografe ale Miniștrilor secretari de Stat :

G-ral Văitoianu ,Al.Vaida Voevod, GGMironescu , N.Iorga, dr.C.Angelescu ,
(Tătărăscu -Interne), Argetoianu (Industrie și Comerț) Voicu Nițescu (Muncă),Gh.Ionescu-Sisești(Agricultură),Vict.Iamndi (Ed. Națională, Culte),dr I.Costinescu (Muncă, Sănătate,Ocrotiri),Mircea Cancicov (Finanțe, ad.int.Juștiție),Armd.Călinescu (secretar de Strat, Intene) ,
G-ral Ion Antonescu (Apărare Națională, ad-int la Aer și Marină)

-Foto 3:RegeleCarol II sancționând Constituția (27 febr.'38)

Foto 4:semnătura lui Carol II și sigiliul Statului

24 febr.'38 Plebiscitul

" Sire,

Prin Înaltul **Decret Regal nr. 901** din 20 febr. 1938, **Poporul Român** a fost chemat să se rostească asupra primirii **Constituțiunii** menite să așeze temelii mai solide și mai drepte Statului nostru și să îndrumeze viața obștească pe o cale mai sigură , mai liberă și mai sănătoasă **Urmându-se procedura prevăzută prin plebiscit** ,

Poporul Român ,în ziua de **24 februarie** 1938, **a dat învoirea sa noului așezământ** pe care **Majestatea Voastră , în nesfârșita Sa dragoste de Țară ,I-a dat României în veci întregite .**

-Rezultatul votului

Comisiunea instituită prin *Înalt Decret Regal* pentru **totalizarea plebiscitului**,depunându-ne procesul verbal ce a încheiat , din care reiese că **4. 297.581 de glasuri au fost pentru primirea Constituției** și **numai 5. 483 au fost împotriva** ,

-Solicitarea promulgării

...În calitate de Președinte al Consiliului de Miniștri , în numele întregului guvern,

supun promulgării Majestății Voastre noua Constituțiune .

Suntem cu cel mai profund respect , Sire,ai Majestății Voastre Prea plecați și prea supuși servitori,Președintele Consiliului de Miniștri,**Patriarh Mion Cristea**,
Arthur Văitoianu, Al.Vaida -Voevod, GGMironescu , N.Iorga, dr C.Angelescu ,Gh.Tătărăscu ,
C.Argetoianu, Voicu Nițescu ,Ionescu -Sisești,Victor Iamandi ,M.Cancicov, Armd.Călinescu ,
g-ral I. Antonescu

5.)Proclamația M.S.Regelui ,27 febr.1938

(A.I.C, Fond Casa Regală,Carol II, dosar 43/1938,f.9-11)

Rev."Parlamentul Românesc" , an IX, nr. 262-263,28 febr.'38 pag. 1

"Timpul", an III, nr.654,27 febr.'38

[LD:proclamația lui Carol ,prin care a proclamat noua Constituției,este un **text deliberat populist**, în care **românii erau asigurați că vor scăpa de toate relele .**

Reformele care urmau să schimbe mecanismele de guvernare ,erau **enunțate vag și substituite cu sintagme echivoce : " salvarea patriei " , " temelii mai solide și mai drepte " , " întâietatea națiunii române " , " independența guvernului " , " dreapta reprezentare în Parlament " , " ferit de frământările politice "** ș.a. ș.a.

După ce a fost votată și după ce statul român s-a organizat conform acestei Constituții ,pe toată

perioada nu vor înceta **discuțiile privind doctrina noii Constituții.**]

▣Promulgarea Constituției

Carol II / 27 febr'38

" Un singur gând, **lubirea nesfârșită pentru poporul Meu** ,o singură dorință ,**Binele României,Mă călăuzesc** fără șovăială pe **calea ce am făgăduit-o Țării Mele.**

" **Salvarea Patriei** este pentru Mine **singura poruncă** care mă îndrumează în aceste vremuri îngrijorătoare de neliniște sufletească .

" Deci ,**Înfățișez** astăzi Poporului Meu **Noua Constituție** menită să așeze **temelii mai solide și mai drepte** Statului nostru și să îndrumeze **viața obștească** pe **o cale mai sigură , mai liberă , mai sănătoasă .**

...Întâietatea națiunii române

" Prin această Nouă Constituție,**se proclamă** hotărît **întâietatea Națiunii Române** , care prin jertfe și credința sa a creat Statul nostru național .

...Datoriile și drepturile cetățenilor

Se statornicesc și se lămuresc mai bine **datoriile și drepturile Cetățenilor .**

Se sporește autoritatea și **se întărește independența Guvernului .**

Se reduce numărul **deputaților și al senatorilor .**

Se asigură o mai **dreaptă reprezentare în Parlamentul Țării**a agricultorilor, a muncitorilor, a intelectualilor și a celorlalte categorii de producători .

Se prevăd garanții și se hotărăsc **incompatibilități severe** pentru membrii Parlamentului ,așa încât aleșii Națiunii să poată fi într-adevăr reprezentanții și ocrotitorii intereselor obștești .

Se așază pe drumul îndeplinirii datoriei , pe toți **slujitorii țării ,ferindu-i de frământările primejdiioase ale frământărilor politice .**

Se prevăd pedepse aspre pentru răufăcători și în deosebi pentru cei vinovați de risipa avutului public ,aceasta **fiind de azi înainte socotită drept crimă .**

Se instituie un temeinic și riguros **control al avutului și cheltuelilor publice .**

Se statornicesc **drepturile țărânimii pe pământul ce-l stăpânește prin expropriere .**

Se acordă o mai largă și **dreaptă participare** la prețul concesiunii și la redevență ,**proprietarilor de zăcăminte miniere expropriate de stat .**

Se asigură o egală îndreptățire tuturor semințiilor de altă rasă aflătoare de veacuri pe pământul României întregite .

"Prin aceste îndreptări atât de folositoare aduse legii de temelie a Statului Român, sunt convins că **se cheazășuește Poporului Meu** puțința de **a se dezvolta liber și stăpân pe destinele lui , pe calea ordinii ,păcii și propășirii .**

" În această zi solemnă și înviorătoare pentru viitorul României ,**supun spre învoire Poporului Meu această Nouă Constituție .**

Trăiască România ! **Carol ."**

6.)Alex. Vaida -Voevod,Constituția Carol II , 20 febr.'38

Memorii, vol III , **Retrospectivă** ,[1945] retro 20 febr. ' 38

/ **Constituția Carol II** - redactarea / Contribuția **Regelui, Miclescu ,Vaida, Iorga , ș.a. / [LD: Constituția'38 = copilul cu multe moașe]**

Al.Vaida Voevod / retro '38 (p. 199- 210)

▣ **Constituția Carol II**

/Articole antilegionare

/Pedepsa capitală (art. 15)

#Împușcarea sub escortă

/Întâietatea elementului românesc (art . 27)

/Antecedenta românească a miniștrilor (art. 67)
/Guvernarea prin decrete -legi = știrbirea Parlamentului (art. 46)
/Atribuțiile și componența Senatului (art.63, 64)
☒ Concluzii Constituția Carol II : Antilegionară ; Antipartidistă

Al.Vaida Voevod / retro '38 (p. 199- 210)

☒Constituția Carol II

Constituția din 1923, nu oferea posibilități pentru restabilirea , pe cale legală , a liniștii interne .

...Vara 1937.Anteproiect Carol

...Aide - memoire-Vaida

În vara 1937 ,Regele îmi trimisese un **anteproiect de Constituție**.Nu am putut afla cine a fost autorul.Acest ante-proiect era redactat în articole.**Studiind toate constituțiile** -mie accesibile -din diferite țări și compunându-mi din propriile mele experiențe **un aide - memoire** , nu am putut să mă conformez dorinței regale de a face o critică anteproiectului primit .
Acesta suferea de multe insuficiențe.

...Anteproiect Vaida

De aceea, m-am văzut silit **să redactez eu însămi un anteproiect pe articole** și să schițez totodată **principiile de bază ale unei reforme electorale și administrative** .[-----]
Regele a discutat cu VVTilele anteproiectele mele, articol de articol, o după-amiază întreagă , după ce le studiasse în prealabil (unele linii cu creion roșu sunt trase de mâna Regelui)
Tilea primise ,din partea mea,toate explicațiile și instrucțiunile necesare .
Elaboratele mele mi-au fost restituite ,cu sugestia de a face anumite modificări."
Fiind ocupat între timp ,**a dat uitării toată lucrarea** [----]

...Anteproiect Istrate Micescu

Iată cum a luat ființă Constituția din 27 febr.1938 .Cu ocazia plecării Reginei Maria la Meran, toți miniștrii erau adunați în salonul regal al gării Cotroceni .Cu acea ocazie ,**Regele** i-ar fi spus că **a lucrat cu Istrate Micescu la noua constituție**,și că Micescu va trece și pe la el ca să-i cunoască părerea.
De la aceasta a aflat că **Regele l-a chemat și i-a cerut să elaboreze Constituția** ;că i-a acordat **doar câteva zile** pentru asta ;că a discutat articol de articol cu Regele.
Citind proiectul, **Vaida și-a dat seama că anteproiectul lui servise spre orientare noului proiect** ,și că **prima formă** (ce-i fusese trimisă la Olpret) ,**fusese făcută de Carol.**

☒Consiliul de Miniștri :art cu articol.

Pe 19 sau 20 febr.,au fost invitați cu toții în sala Tronului :**Miron Cristea,GGMironescu, C.Argetoianu,Iorga, Vaida,C.Angelescu ,Călinescu , g-ralii Văitoianu și I.Antonescu** .
Regele le-a spus scopul - elaborarea Constituției , și a început analizarea ei titlu de titlu și articol de articol (100)

...Raportor -Armand Călinescu

Raportor la proiect a fost **Armd.Călinescu**.Secretar - lt.col.**Ernest Urdăreanu** .
În camera de alături,**Istrate Micescu** primea textele și le **controla din p.d.v.juridic și stilistic.**

#Art.7,8,9:Articole cu țintă antilegionară

art.7.Evident ,toți și-au dat seama că viza prevenirea statului legionar;
art.8 (sfințirea steagurilor și slujbele ; jurământul , misticismul cu acatist) ,

art.9 (contra sașilor și legionarilor care , cu dublă cetățenie, făceau armată în Germania) , erau **vădit îndreptate contra legionarilor** .

#Art.15 :Pedeapsa capitală

La **art. 15** (pedeapsa cu moartea) ,s-a încins o discuție lungă .

...Iorga :contra

cu multă stăruință ,a luat poziție **contra pedepsei cu moartea**,care era **contra tradiției țării** ;nu-și putea imagina un funcționar public ca " gâde" oficial ;s-ar putea comite **abuzuri** și ar suferi nevinovați ;**nu are rost ca răzbunare și nu contribuie la împiedicarea crimelor** .

...Vaida:de preferat ,decât împușcarea sub escortă

[LD:nu uita că Vaida era medic Am o "mostră "de **explicație / motivație juridică** pentru asasinatele comise de autoritățile de Stat Post-festum,este evident că **Vaida dezaprobă felul cum au fost lichidați CZCodreanu și grupul legionar în toamna '38**]

"Incontestabil nu se poate dovedi **dacă pedeapsa cu moartea este sau nu mijloc de a reduce crimele ,prin frica de urmări** .Statistica nu dovedește nimic,fiind prea tânără ca știință ,și ,raportată la creșterea populației ,**inexactă și labilă** ,în diferite țări .

Atât **crimele comise ca afect ,cât și cele premeditate** ,care ar cădea sub pedeapsa capitală sunt, în majoritatea lor, **datorate unor cauze de degenerescență**, declanșate printr-un **concurș fatal de împrejurări** .Astfel, având la baza lor **stări bolnăvicioase** ,**societatea nu poate proceda decât cu iertarea creștinească** .

"Din punct de vedere **bio-politic** ,această concepție **se poate combate cu statistica** sanitară, bugetară , socială .Căci,la tot cazul,e problematic **dacă este indicat ca societatea să sprijine o selecție igienică inversă ,contrară intereselor evoluției** sale normale și sarcinilor economice , pe care trebuie să le suporte,contribuind astfel la **perpetuarea, ba chiar la sporirea indivizilor cu calități antisociale** .Poate reducerea numărului acestora ar corespunde mai mult **considerațiilor eugenetice** .

"În privința **timorării criminalilor** , prin perspectiva **pedepsei cu moartea-vechiul litigiu pro și contra** -chiar în timpul din urmă **s-a oferit ocazia să se poată discerne** ."

[Dă ex. **Budapestei** care ,prin **aplicarea pedepsei capitale, a micșorat** evident numărul cazurilor de gangsterism bancar .

Dă ex. **asasinatelor comise în Transilvania** de nord (o fam.ungurească , alta evreească , ciopârțite cu securea) , pentru care ,criminalii bestiali (țigani corturari) au fost **pedepsiți cf legilor noastre " umanitariste"** ,fiind **întreținuți în penitenciare** ,existând posibilitatea ca ei să iasă cândva din închisoare , fie să lase **descendenți cu însușiri antisociale** moștenite , pe care le vor practica în detrimentul generațiilor viitoare.

"**Totuși ,societatea noastră atât de miloasă-susținătoare a tradiției contra pedepsei cu moartea -aprobă abuzul ,care e tot o tradiție ,de a împușca sub escortă,pe cutare acuzat** ,pe când este dus la locul faptei ,pentru a reconstitui tristul și idiotul teatru al crimei .

Ca ministru de Interne ,**zadarnic protestam contra acestei metode ilegale , monstruoase, înstăpânită într-o țară cu tradiția sentimentală împotriva pedepsei capitale.**

Cei din jurul meu , îmi reproșau că prea regret pierderea unui bandit .

Zădarnic stăruiam că **legiferarea pedepsei cu moartea e de preferat uciderii " sub escortă"** ,comisă evident de jandarmi ,din ordinul - prin semne -al magistratului ori al procurorului.Era doar atât de **absurd că excortatul , legat în lanțuri , ar fi încercat să fugă ori ar fi atacat pe jandarmi** ,ba că la cutare punct de cărare , complici ai criminalului

- care știau că vor trece pe acolo - **ar fi tras din ambuscadă** cu cartușe de jandarmi , contra acestora . **Continuarea acestor practici e o rușine pentru Statul nostru** .

Eu prefer pedeapsa cu moartea ,cum este aplicată în toate statele apusene,în Franța, în Germania,Englitaera,până și în democratica Americă."

"S-a încins apoi o **discuție destul de animată** .**Iorga era evident supărat pe mine** ,cum a manifestat sub câteva observații.

...Patriarhul

Patriarhul a declarat că **el vede necesitatea, însă, ca preot ,nu poate fi pentru pedeapsa cu moartea** de aceea se abține de la discuție. Mai viu a participat **Regele** la discuție. În fine, s-a căzut de acord, la propunerea Regelui, ca să se amâne redactarea, până la sfârșitul discuției .
Atunci s-a formulat că , "**de la caz la caz "**, **Consiliul de Miniștri va avea să hotărască asupra pedepsei cu moartea.**

...Regele și Micescu

Până la sfârșit ,redactarea a mai suferit o modificare. Presupun că Regele și Micescu au voit să-i mulțumească și pe Iorga și pe Cristea)
Vaida / 20 febr.'38

#Art.27:Întâietatea elementului românesc

...Vaida și Patriarhul:propunerea

" Împreună cu Cristea , am susținut pe scurt **necesitatea accentuării primăției elementului românesc.**

...Iorga: contra

Iorga, aproape a sărit atunci de pe scaun, declarând că ,prin aceasta ,**ne-am atrage critica și ostilitatea statelor apusene și a întregii străinătăți.**Dânsul, la nici un caz ,**nu și-ar putea da asentimentul** .Cum susceptibilitățile și toanele lui Iorga erau de neprevăzut și incalculabile, **Regele, Cristea și cu mine am început să facem propuneri de formulare a ideii** .
După ce acest exercițiu de împlânzire ,cu așchii de cuvinte ,a durat un sfert- până la jumătate de ceas,Iorga zise și el ceva asemănător , cu textele propuse de noi.Atunci am exclamat :
-*Excelent .Vă rog , cum ați zis ?* **Atunci Iorga, mulțumit că i se recunoaște paternitatea redactării ,repetă ,iar Regele, după ce o suci și o întoarse câțva timp,se opri :**

...Regele :

<**Ținându-se seama de caracterul majoritar și creator de stat al națiunii române ...**>

Așa ați spus, nu, dle profesor ? Iorga : *Cam așa* .Cristea : *Excelent* - Eu : *Perfect !*
Astfel am rămas cu toții împăcați cu articolul 27 .[-----]

#Art.67:Antecedenta românească

...Vaida:contra

"**La art.67**, mi-am permis să consider **exagerată condiția de a avea 3 generații de antecesorii români**, spre a putea fi cineva ministru .Pot obveni cazuri când - ridicându-se individualități vrednice de postul de ministru -nu ar putea face dovada ireproșabilă ,genealogică și documentară ,cu acte matricolare ,nici a cetățeniei nici a etnicității.

...Regele:nu a cedat

Regele ,însă ,nu a cedat Am rămas singur cu părerea mea și nu am mai insistat
Vaida / 20 febr.'38

#Art.46:Guvernarea prin decrete -legi

[**LD** : Uneori am impresia că , abia la redactarea Constituției , politicienii începeau să realizeze **lovitura** ce o dăduseră **sistemului democratic de guvernare** .În orice caz , că **parlamentarismul fusese serios lovit** .]

"Aliniatul 6 din art.46 a trecut,fără ca să fi observat cineva ce interpretare putea să i se dea.
Nostra culpa et eo ipso mea maxima culpa [vina noastră , și , prin urmare , o mare vină a mea] pentru că **ascundea guvernarea regală , prin decrete -legi** .

...Miniștrii "democrați" ...

"Miniștrii < **democrați** > -sărmanul **Petre Andrei** și **Victor Iamandi**, au fost primii care au **abuzat de decrete -legi** . Își ușurau legiferarea și guvernarea. În timpul dintre sesiuni elaborau decrete -legi . Regele le semna . Adunările legiuitoare trebuiau să le ratifice , fără dezbateri în comisii și în plen .

...Regele :

" Avea regele ce avea contra < **prea multei vorbării parlamentare** >

...Vaida :

Zădarnic căutam să-l conving că, **de aceea e Parlament, ca să se vorbească** .

Și grăunțele se aleg din pleava în care s-au copt . **Ca prezident al Camerei , am ispășit scăparea din vedere a art. 46**, referitoare la decrete -legi . Însă : **abuz pentru abuz , admiteam ba [chiar] încurajam discutarea și criticarea acelor decrete -legi**. Dispoziția nu era rea , în sine, dar trebuia să fie admisă numai pentru anumite cazuri de forță majoră . Altfel amenința să devină **un izvor neseecat de obișnuire a miniștrilor să guverneze abuziv și arbitrar "**

Vaida / 20 febr.'38

#Art.63,64:Atribuțiile și componența Senatului

...Vaida :

Vaida propusese : **1/ 3 numiți de rege** (la propunerea premierului luată din lista compusă de Curtea de Apel) ; **1/3 aleși** prin vot uninominal pe circumscripții ; **1/ 3 aleși** pe listele din țară .

...Regele:

Nici eu, nici ceilalți, **nu am observat că Regelui îi era rezervat** dreptul de a numi **1/ 2 din senatorii de drept . A fost o dispoziție fundamental greșită."**

Vaida / 20 febr.'38

#Concluzii:Constituția Carol II

Discuțiile s-au terminat la ora 1, 30 noaptea, **fiind dominate de rege** . Regele i- a invitat la bufet . Micescu lucra încă la redactare .

A doua zi au semnat cu toții , în trei exemplare ,noua Constituție .

După aceea , a urmat votarea ei plebiscitară , la 24 febr.'38

"Asupra întregii ședințe **plana dezorientarea în privința problemelor constituționale**.

Eu însumi ,care studiasem -când am elaborat anteproiectul pentru Rege -**toate constituțiile mie accesibile**, ale diferitelor state (Franța, Spania, Portugalia, Polonia, Cehoslovacia, Iugoslavia , Elveția) **și ale noastre din 1866 și 1923, mă simțeam cuprins de nesiguranță."**

#Antilegionară

" Totuși, **Constituția Carol II e mult superioară celor din 1866 și 1923.**

Ea făcea cu puțință **să fie îndiguită și eliminată din viața publică organizația legionară, prin mijloace și proceduri legale** . Trezirea la realitate a tineretului - momentan hipnotizat de misticismul atât de străin judecății sobre , critice, românești , nu ar fi întârziat .

O parte a tinerilor și a bătrânilor cu " creer de copii " era contaminată de **sugestiile metodelor codreniste**:acestea interziceau lectura critică, științifică, supuneau la **citirea de acatist**, de adâncire a ideilor sf Antoniu de Radna , la **executarea ordinelor șefilor și ale " Căpitanului "** , fără a le examina dacă sunt logice . Mai juca un mare rol și **aureola de martiri** a celor ce sufereau persecutări , **în frunte cu Codreanu** , fiind scoși din lege " [-----]

#Antipartidistă

Vrând să se documenteze asupra **reacției din sânul poporului** , a plecat cu mașina ,

împreună cu M.Șerban și Hariton Moldovan prin județul Cluj :Apahida, Valasut , Borșa, Uifalău , Valea Almașului , Huiedin, Cluj.
Opreau și pe câmp. Vaida se " chitula" , să nu fie recunoscut ,ceilalți doi vorbeau cu țărani . "
Ciudat,cu **toții își manifestau bucuria** iar opinia lor se poate rezuma astfel :
< **Bine că nu vor mai veni întruna domnii să ne tot făgăduiască .Nu suntem noi așa de proști să nu știm că nici un partid și nici un guvern nu poate schimba toate relele în bine.**
Apoi nu e bine când sunt prea mulți stăpâni .Dacă ar fi regele stăpân , ar fi mai multă omenie .>
"Orășenii,din toate clasele sociale și de toate naționalitățile **erau bucuroși** . [-----]
Ziua următoare **votarea a decurs** , la toate secțiile , în cea mai **calmă și veselă dispoziție**.
Nu s-a observat nici un " secret" . Și cei "**pentru**" și cei "**contra** " votau fără sfială
Rezultatul pe țară : 4. **303.064 - pentru** ; **5.483 - contra** .
Din ultima categorie, anticarliști , frații **Emil și Simion Hațieganu** .
Constituția a fost promulgată de rege la **27 febr.'38**
Al.Vaida,Constituția / 20 - 24 -27 febr-'38

7.)**Juliu Maniu,C.I .C.Brătianu,"Memoriu" adresat Regelui Carol II ,?,'38**

[Anexat de cei doi la un **Memoriu** adresat lui **I.Antonescu** , la 21 sept.'40]

(AIC,fond Președinția Consil.de Miniștri,dosar 61/1940,f. 2-3)

[**LD : Câteva observații se impun :**

Inițial, în situația confuză din febr.'38, **Partidele politice nu au exprimat nici o rezistență activă contra noii Constituții.**

Treptat ,pe măsură ce noul regim și-a "implementat " reformele izvorâte din textul constituției,**partidele au constatat scoaterea definitivă a lor din mecanismul politic de guvernare.**

Cât privește drepturile augmentate ale puterii executive ,el va face uz din plin de ele, **decretele-legi** succedându-se de la o zi la alta

În cazul documentului anexat **Memoriului** transmis de cei doi **lui Antonescu** ,el trebuia **să-i dovedească lui Antonescu** că cele două partide democratice **ceruseră lui Carol revenirea la Constituția din 1923**,ceea ce-i cereau și lui,după abdicarea lui Carol .

Dar asta este deja o altă etapă istorică .

Mie mi se pare semnificativ faptul că ,**abia în 1938 ,Maniu găsea Constituția din 1923 corespunzătoare și democratică** ,și prezenta **un punct de vedere comun cu CIBrătianu** .

Dar , din 1923 până în'38 ,nu contenise cu criticile și cu cerințele de modificare

Cât despre **Ion Antonescu**,participase la toate actele ce pregătiseră lansarea noii Constituției, semnătura lui - ca membru al Consiliului de Miniștri -figurând pe ele.

#Suprimarea partidelor de ordine

"Sire,

"**Majestatea Voastră** a crezut necesar -pentru un moment dat -**să schimbe așezământul constituțional** pe care se reazămă Statul nostru român.A fost o încercare pentru care **nu ați întâmpinat nici o rezistență activă din partea partidelor politice."**

"Totuși,s-a decretat și **suprimarea partidelor de ordine,care au guvernat țara timp de mai mult de 70 de ani**, [...]Această încercare **nu trebuie să constituie o stare permanentă, pentrucă ea ar avea grave consecințe pentru Coroană și pentru Patria noastră."**

Maniu,Brătianu/ 1938

#Anularea drepturilor și libertăților cetățenești

"**Întregirea României** s-a făcut prin **alipirea unor provincii ,care trăiseră sub un regim autocratic,și populația lor** ,care avea revendicări pentru drepturile cetățenești,**a acceptat cu entuziasm să intre într-o țară de libertate și de participare la viața publică**.[...]

Deși ,**în noua Constituție se consfătesc principii din vechea Constituție** ca :

libertatea de gândire, de asociație, de garanție a proprietății, de dreptate a judecăților, printr-o magistratură inamovibilă, pusă la adăpostul influenței guvernamentale, de administrație făcută de funcționari stabili, [...]

Decretele-legi permit azi nu numai interpretări care nu sînt în spiritul principiilor stabilite, dar chiar modificări și practici contrarii textelor constituționale.

Libertatea gândirii, a presei, a asociațiilor, este desființată printr-o cenzură, care nu mai permite ca opiniile să se poată exprima;

asociațiile politice au fost dizolvate prin suprimarea partidelor, iar suspendarea inamovibilității magistraturii și **Decretul-lege** care regulează soarta magistraților, îi pune pe aceștia la discreția Ministerului Justiției.

Opinia publică din România este înăbușită și îngrijorată, iar un popor care a trăit și prosperat în libertate [...] trăește în întuneric și la fiecare moment se așteaptă la decretarea unor legi care îl asupresc, și-i ridică drepturile, pe care le-a cîștigat printr-o lungă luptă de emancipare.

[LD: vezi pe larg **fișier Carol și Sistemul de partid**]

Maniu, Brătianu/ 1938

#Ruperea legăturilor dintre Tron și națiune

Astăzi, cînd există un pericol real, creat de chestia Cehoslovacă, cînd se pune la ordinea zilei revizuirea fruntariilor, și drepturile la autodeterminarea minorităților, azi, cînd contactul dintre rege, guvern, și țară, ar trebui să fie mai strînsă ca oricînd,

starea sufletească în care este populația țării devine un adevărat pericol atît pentru Coroană, cît și pentru Patrie.

Dacă, la un moment dat, M.V. a crezut necesar să suprimă garanțiile vechii Constituții, și să se izoleze de partidele politice, azi, pentru întărirea țării și Coroanei, și pentru prestigiul României în lume, pentru rezistența ei la fruntariile țării, trebuie neapărat restabilită legătura slăbită între Tron și națiune, și trebuie creată între români o solidaritate și un avînt, care să permită României să învingă pericolele ce o amenință.

Gîndul tuturor românilor, se îndreaptă în ceasul acesta către M.V., în convingerea că ea este pătrunsă de însemnătatea istorică a zilelor de azi, de întreaga greutate a răspunderii lor și că **va reveni la vechile principii constituționale, pentru mîntuirea țării."**

ss C.I Brătianu
președ.PNL

ss, Iuliu Maniu
președ.PNȚ

8.)Raport al Siguranței :Al.Vaida - Voevod - CZCodreanu , 18 mart.'38,

(Arh.ISISP , fond V, dosar 227, Direcția generală a poliției, Secția I-a , 18 mart.'38)

[LD, 22 mart.2007: să nu se supere bărbații (istorici și ziariști) care scriu istorie după rapoartele și sintezele Poliției și Siguranței. Se pare că la noi , aceste instituții își umpleau dosarele cu zvonuri și bârfe Ași fi putut și eu utiliza asemenea documente - am toptane -dar am preferat să dau credit "actorilor" acelei epoci, la care ,cu tot caracterul lor subiectiv, măcar le descopăr intențiile, argumentele, slăbiciunile. Istoriografia comunistă a făcut exces de folosirea lor]

/ Intervenție pe lângă Rege : să se coboare pragul electoral la 23 de ani /

/ Retro : Al.Vaida - " nașul " G de F ('33, 34-'35) /

«Scrisoarea lui CZCodreanu

-Coborârea drepturilor electorale de la 30 la 21 ani

Vaida impresionat de o scrisoare primită de la CZCodreanu , sugerează regelui **ideea modificării legii electorale (cu dreptul de vot la 30 de ani) , încât să se voteze de la 21 de ani .**

-CZCodreanu va fi chemat la guvernare !

Vaida pretinde că va fi chemat cît mai neîntârziat la guvern, Corneliu Codreanu !

[----]

9.) Legiunea în imagini, Albușele Traian Borobaru ,retro ' 38

[L.D: în simetrie cu *Rapoartele* Siguranței- dar cu obiective opuse - documentele legionare vorbesc exclusiv de "ocultă", de "vinovați", de "instigatori", alimentând ura și răzbunarea legionarilor]

Editura mișcării lilegionare, Madrid, 1977, p. 9)

"Octavian Goga este concediat și se constituie un nou guvern sub președinția Patriarhului Miron, având la Interne pe Armand Călinescu și la Armată pe generalul Antonescu .

Constituția = instrument politic și juridic contra G de F

"Vechea Constituție este abolită cu 99% , printr-un plebiscit care se ține sub teroare și cu votul pe față .Toate aceste măsuri erau îndreptate împotriva mișcării legionare și nu erau decât preludiul unei noi prigoane care se va deslănțui contra ei , mult mai feroce decât precedentele .

"Noua Constituție ,impusă prin forță , servea ca instrument politic și juridic pentru a se pregăti arestarea Căpitanului , și apoi asasinarea lui și a întregii mișcări legionare .

#Ocultă :El .Lupescu , Iorga și Călinescu

" Personagiile principale ale oculte de la Palat ,care dirijează din umbră acțiunea de nimicire a mișcării legionare erau Elena Lupescu ,metresa Regelui, Armand Călinescu și profesorul Nicolae Iorga.

Acesta din urmă se însărcinase , bazându-se pe marele lui prestigiu de apostol al neamului, să convingă opinia publică de < pericolul legionar>, și să justifice măsurile luate de regim contra mișcării , ca o acțiune curajoasă de <salvare a Statului > .

Zilnic apăreau în *Neamul Românesc* , gazeta profesorului Iorga , articole pline de venin , semnate chiar de profesor, în cari Căpitanul era atăcat în modul cel mai infam " Constituția '38 = contra G de F !

10.)Opinii despre Constituție ,Enciclopedia Carol II,1940.

PPNegulescu, Andrei Rădulescu ,IVGruia, E.Slătineanu

a)PPNegulescu:

[Atenție L.D. În studiul lui este intercalată, la pag. 200, textul **CONSTITUȚIEI din 1938** (p.1-6 ,pe altfel de hîrtie)] **Atenție L.D:** analiza comparativă a celor două constituții anterioare (1866,1923), relevând **superioritatea celei din 1938** .

Compară cu opiniile lui PPNegulescu din '26, din '30, din '31]

- Elementele constitutive ale statului.
- Suveranitatea (puterea politică)
- Constituția ("pact") din 1866
- Constituția ("*constituanta*")din 29 martie 1923.
- Constituția ("statut ") 27 febr. 1938.
- Constituțiile 1866,1923 :Principiile.
- Constituția din 1938 :Principii noi /Principii menținute .

▫Elementele constitutive ale statului.

(p.171-172)

Pentru prima oară,cuvîntul **STAT** (folosit în accepțiunea de azi),a fost folosit de Machiavel,în "Il Principe"Romanii foloseau "*res publica*", "*civitas*".

Statul =societatea omenească care cuprinde **puterea de constrîngere organizată.**

Totalitatea regulilor, referitoare la constrângere, formează dreptul.

Grupare omenească: **oameni care comandă -oameni cari se supun**

Acestea sunt elementele constitutive ale statului.

PPNegulescu / '38

-Națiunea -titularul suveranității

În sistemul constituțional moderen, ea este reprezentată de **voința Suveranului**, adică de **națiune**, voința întregului corp social. **Națiunea este titularul suveranității.**

▣Constituții

(p.173-177)

Constituția este legea supremă referitoare la organizarea statului, cuprinzând drepturile publice și libertățile civile ale cetățeanului.

Există constituții **flexibile** (engleză, italiană ș.a.) și **rigide** (românești).

Există constituții "**statut**" (dată de capul statului; ex. cea din 1923) "**pact**" (între reprezentanți și capul statului. Ex. cea din 1866, pe care a jurat Carol I) "**convențiune**" (dată de Parlament, de Constituantă)

-Constituția ("pact") din 1866

Analiza titlurilor și capitolelor. Puterile în stat (descriere și prerogative)

Revizuirii constituționale : 1879, 1884, 1917, 1923)

-Constituția ("statut") din 29 martie 1923.

A fost o revizuire f. importantă: **din 128 art.** ale celei vechi, au suferit **modificări radicale sau au fost înlocuite 20 art., au fost introduse 7 art. noi**, au suferit modificări redacționale

25 art., au fost menținute, fără modificări, **76 art.**

...Ea a folosit **expuneri mult prea mari, cu prea multe detalii și precizii**, pentru a preîntîmpina **prea dese schimbări posibile**, avînd în vedere **condițiile în care se afla România întregită, dar încă neunificată legislativ.**

...Guvernul [PNL] a modificat constituția, **nerespectînd art. 128/ Const. 1866**, convocînd direct Adunările legiuitoare, pentru a o vota.

...**Constituția din 1923**, fiind sancționată de Rege, **a devenit o manifestare de voință regală, un statut.** Răposatul **Take Ionescu** a criticat procedura; iar **P.N.R., Maniu**, a considerat-o **fără valoare constituțională, retrăgîndu-se din parlament.**

PPNegulescu / '38

-Constituția ("statut") 1938.

(p.191-192)

Regele a manifestat voința sa, prin **Statutul** ce l-a prezentat poporului.

Poporul l-a aprobat printr-o impresionantă majoritate.

Deci **există cele două voințe**, nu "**mandatari necalificați**", ca în trecut.

P.P. Negulescu /

#Păcatele Constituțiilor din 1866, 1923

[Critica virulentă a Constituțiilor precedente, de pe o poziție hibridă, înmănunchind la o altă **criticile conservatoare-țărăniste- naționaliste -socialiste** .

Totul numai pentru a glorifica creațiunea lui Carol și a preamări pe Regele reformator]

/Constituțiile anterioare **au redus prerogativele regale**, cu formula "**regele domnește dar nu guvernează**"

/Au dat **întîietate parlamentului**, deși România **nu avea o viață națională burgheză**, neavînd o **burghezie românească**, deși nu avea o **opinie publică**, deci nici o viață parlamentară autentică.

/S-au rupt de trecut, schimbînd caracterul **agrar-țărănesc**, în unul **burghez**.

/Erau constituții **individualiste**, care au asigurat **predominația burgheziei capitaliste**,

a plutocrației, devenind un **stat de clasă**. În condițiile în care, la noi, **această clasă este străină**.

"Această burghezime străină a fost ,din 1866 ,beneficiara așezărilor politice din 1866 și 1923 [...]"

P.Negulescu/

#Principiile constituțiilor 1866, 1923.

/Principiile de libertate proclamate de cele două constituții, nu puteau decît să păgubească țărănimea ,elementul cu adevărat românesc,abia ieșit dintr-o robie economică.

/Cînd s-a știut de marea libertate acordată străinilor ,ei au venit din toate părțile,în această bogată țară,unde legea favoriza pe străini și nu apăra pe băștinași.

/Cele două reforme edictate în 1917 ,au dat rezultate deplorabile.

Votul universal a răspîndit virusul politic și roadele demagogiei.

Reforma agrară a dat satisfacție agenților electorali,pulverizîndu-se sau fiind acaparate de străini.

/Urmărind întărirea partidului politic,s-a făcut legea electorală din 1926 (după model fascist) o violare extraordinară a constituției din '23.(p.193-195)

Negulescu/

«Constituția Carol II

[LD:Negulescu transcrie actele premergătoare promulgării]

De aceea Regele ,ca român și Suveran,a dat Constituția din 27 febr.1938.:

-Manifestul Regelui către popor (M.Of.din 21 febr.) *Vezi fișier Monarhie*

-Manifestul IPSS Patriarhul României.*Vezi fișier Guvern*

-Articolele prof.Iorga ,care a avut un mare rol în redactarea Constituției.

Regele a manifestat voința sa ,prin Statutul ce l-a prezentat poporului./Poporul l-a aprobat printr-o impresionantă majoritate.

Negulescu/

-Principii noi în Constituția'38

(p.196- 197) :

Regimul reprezentativ simplu,de autoritate ,în care executivul capătă preponderența necesară conducerii,înlocuind regimul parlamentar existent.

Înlătură monopolul de guvernare al partidelor politice , bazate pe interese egoistemateriale, punînd la baza Statului ,munca,prin organizarea corpului electoral pe corporații.

Stabilește primatul etnic românesc.

Introduce o concepție solidaristă,în locul individualismului

Negulescu / '38

-Principii menținute:

suveranității naționale / guvernării reprezentative / separațiunea puterilor./

monarhia ereditară / inviolabilitatea monarhului /responsabilitate ministerială /

rigiditatea constituției / supremația Constituției / inamovibilitatea judecătorilor/

contenciosul administrativ / garanția libertăților /

Negulescu/'38

-Schimbarea principiilor fundamentale ale statului:

a)Regele este capul Statului,organul prin care națiunea își manifestă toate puterile.

(nu prin parlament și guvern)

b)Înlocuirea regimului parlamentar ,prin principiul reprezentativ simplu,

în care miniștrii sunt recrutați de rege, fără să răspundă în fața parlamentului.

[urmează Constituția]

-----
* Dintr-o eroare,s-a scos din textul Jurămîntului formula

<prin grația lui Dumnezeu și voința națională >care stă la baza regalității noastre (preluînd greșala Constituției din 1923)

10.b)Andrei Rădulescu:

Evoluția regimului constituțional.Constituția Regele Carol al II-lea "

(președ. Înalta Curte de Casație și Justiție)

Enciclopedia României , (Vol.I,pag.89-103)

Rădulescu /

- ▣ **Evoluția formelor de stat**
- ▣ **Constituția 1923**
- ▣ **Atmosfera politică, 1937 / 38**
- ▣ **Constituția din 1938**
- ▣ **Organizarea statului..**
- ▣ **"Constituția Regele Carol al II-lea"**

Rădulescu /

▣**Evoluția formelor de stat**

(p. 89-91)

De când pop.rom a avut **forme de stat** a avut și **norme constituționale**,înțelegînd prin acestea **regulele fundamentale** privitoare la **forma de guvernare ,la organizarea și conducerea statului**,precum și la **drepturile locuitorilor**.

...**Obiceiul pământului,formă de drept nescris.**

/ **Texte scrise** (sec.XVII-XIX)

...**Proiect de Constituție,Moldova, (1822)**

...**Regulamentele organice ,Țara Românească (1831),Moldova (1832)**

...**Convenția dela Paris (7/12 aug.1858)- statul lui Cuza.**

Statutul lui Cuza ,modificarea unor părți din Convenție ,(2 mai 1864) cu dreptul **decretelor-legi** altele.

...**Constituția dela 1866**

(inspirată din cea belgiană),primită de regele Carol

/ **Modificarea** art.7,privitoare la naturalizare,impusă pin tratatul dela Berlin.(1879)

/ **Modificarea** ptr.lărgirea dreptului de vot (1884)

/ **Modificarea** ptr.ref.agrară și vot universal (1917)

Rădulescu /

▣**Constituția 1923**

Pentru a răspunde nevoilor izvorîte din mărirea Statului,se impunea.

Conține , normele constituțiilor anterioare, în genere,a introdus schimbări importante.

"Ea cuprinde **reforme foarte înaintate,unele poate prea înaintate.**

De amintit :votul universal,egal,direct,și secret,egalitate de drepturi pentru femei,crearea consiliului legislativ,nou mod de acordare a naturalizăilor,naționalizarea subsolului." (p.91)

Rădulescu/

#1937/1938.Conjunctură politică tensionată

"În vremuri normale,**aceasta [Constituția'23] ar fi produs rezultate foarte bune.**

Dar,după războiul mondial,**n-a fost adevărată liniște**,nici externă,nici internă.

A fost o atmosferă grea,plină de neliniști și îngrijorări.[...]viața politică **a fost foarte agitată**.[...]

A fost nevoie să se lucreze cu **decrete-legi, să se delege guvernelor anumite drepturi**[...] **Unii socoteau** că drepturile poporului nu sunt destul de mari, **alții** că sunt prea mari[...]
Au intervenit, spre sfârșitul anului **1937**, împrejurările cunoscute, când **agitațiile au luat proporții neobișnuite**, și mai ales la începutul anului **1938**, când viața politică era așa de **turburată, și violențele** așa de mari, încât se șoptea de **izbucnirea războiului civil**.

Statul trebuia salvat. Mai ales în situația noastră, cu vecini nu prea binevoitori

(se știe ce se vorbea în 1907...de pericolul intervenției străine..)

Rădulescu /

«Constituția '38=pact între Suveran și popor

MSR a întocmit un Proiect de Constituție. **Nu l-a dat, "otcroiat", ci l-a supus poporului pentru "bună știință și învoire"** printr-un **plebiscit** :

4.297.581 **"pentru"** și 5.483 **"contra"** (24febr.), și apoi (27febr.) a sancționat-o și promulgat-o.

Este deci un pact între Suveran și popor. Ea nu este cu totul diferită de constituțiile anterioare, multe din norme fiind păstrate. **Formată din 100 art. în 8 titluri** .

/Se afirmă, din nou, **caracterul național, unitar și indivizibil al Statului**, iar teritoriul este **inalienabil și necolonizabil** cu elemente de seminție străină.

/Se ocupă de individ, **în special de români**, de drepturile și datoriile lor,

/ Are un **capitol special** pentru datorii: de a considera **Patria ca principală rațiune de a trăi**, de a se jefi pentru **integritatea, independența și demnitatea ei**.

/ A fost **împiedicată** propaganda pentru schimbarea formei de guvernământ, pentru împărțirea bunurilor altuia, sau lupta de clasă.

/ S-au **oprit** preoții tuturor confesiunilor, să facă propagandă politică.

/ S-a **interzis** luarea de jurământ nelegală și intrarea în serviciul altui Stat.

/ S-au **introdus două sancțiuni speciale**,

-Confiscarea bunurilor

-Pedeapsa cu moartea

a) **Confiscarea** bunurilor, în caz de înaltă trădare și delapidare.

b) **Pedeapsa cu moartea**, în caz de atentat împotriva demnitarilor, sau asasinat politic.

/ **A păstrat drepturile și libertățile anterioare, cu câteva modificări.**

S-a **menținut** egalitatea înaintea legii; libertatea de conștiință, inviolabilitatea domiciliului, a scrisorilor, a telefoanelor, libertatea muncii, a învățământului; dreptul întrunirilor publice, a petițiilor, a asocierii, **potrivit condițiilor stabilite prin legi.**

-regimul presei

/ **Modificare importantă, privitor la regimul presei.**

(în constituția veche era interzisă **legea excepțională, censura și arestul preventiv**)

Exercițiul acestei libertăți, va fi reglementat de **dreptul comun**, care va putea **s-o restrînge mai mult decât în precedentele constituții.**

Constituția '38/

-proprietatea

a fost obiectul unei atenții speciale, în toate constituțiile.

(în cea din 1866 și 1923, era **"sacră și inviolabilă"** ; **"garantată"**)

În cea nouă, "inviolabilă și garantată ca atare" ; s-a **menținut** interzicerea confiscării, **în afară de cazurile excepționale**; s-a **precizat** sensul **"utilitate publică"** în cazul exproprierilor.

/O **schimbare** de mare importanță, cu privire la **subsol**.

Naționalizarea a fost menținută, precum și drepturile **dobândite prin legea minelor**, dar s-a făcut dreptate și pentru proprietarii încă nedespăgubiți.

Andrei Rădulescu / Constituția'38/

-Organizarea statului..

/Toate puterile emană de la națiunea română.

(textul vechi ,doar "națiune",fără "română" !)

Aceste puteri,se exercită **prin delegație**, după normele stabilite.

/La baza organizării ,stă **principiul separației Puterilor**
legislativă,/ executivă /,judecătorească /

-Regele ia parte la exercițiul celor trei Puteri

/Noua Constituție a creat o situație specială pentru Suveran,

"Regele este Capul statului" recunoscându-i-se drepturi mai întinse.

la parte la **exercițiul celor trei puteri** (vezi fișier Carol)

/Puterea legislativă ,**Parlamentul.** (vezi fișier Parlament)

/Puterea executivă ,**Guvernul.** (vezi fișier Carol)

/Puterea judecătorească (vezi fișier Justiție)

Rădulescu / '38

«Constituția noastră, românească

Ea nu este o imitație,are caracterele ei speciale,represents un gen deosebit.

Este **"a noastră"**, este **"românească"**.

"Naționalizând pe cea belgiană,[...] am ajuns la o formă care nu se mai poate spune că nu este românească.**Fără să rupă cu trecutul**,ea prezintă multă **originalitate**. [...]urmărește **consolidarea Statului** ,garantînd drepturile și libertățile într-un **spirit de ordine**. [...]

Întărind puterea autorităților conducătoare,caută să pună de acord **viața individuală** cu cea **colectivă**,prin dezvoltarea **solidarității sociale**. [...]

Ea a recunoscut **întîietatea Națiunii Române** ,respectînd și garantînd **drepturile minoritarilor și ale străinilor** [...]

A.Rădulescu / '38

10.c.)Cezar Petrescu, "Domnia Regelui Carol al II-lea ",1938

[Enciclopedia României ,Vol.I](p.967-970)

#Avatariile constituționalismului românesc

...fascinația reformelor apusene

" În toate **avatariile constituționalismului nostru**,se menținuse o **singură constantă** :**fascinația ideilor și reformelor apusene, fetișismul formulelor general admise** ,într-o lume cu evoluții deosebite și determinate de alte condiții istorice ,etnice,geografice ,economice ,sociale,morale,și tradiționale .

...zestrea ideologică a rev. franceze din 1789

Am adoptat prin parlamentarism,doctrinile,dezideratele și zestrea ideologică a unei revoluții burgheze,cea din 1789, **fără să avem propriuzis o burghezie ."**

" **Viața noastră politică** a pătimit de această **meteahnă inițială**.

Iar păcatul originar și-a ramificat zona de acțiune **în toate domeniile** :în cultură, în civilizație,în economia națională,în administrație,**într-o superstructură hibridă**,care nu se justifica fondului,conținutului,realităților ce ne vin de mai departe și mai adînc. "

Cezar Patrescu / '38

11.)Prof.Ioan V Gruia,Statul român în limitele legii constituționale din 27 febr '38 .

(rev." Parlamentul românesc " , an X, nr. 311 -320, 31 dec. 1939)

[LD : este un art. interesant pentru că prezintă **controversele doctrinar -juridice** provocate de interpretarea noii Constituții .Chiar dacă pe moment nu am inspirația să caracterizez altfel fenomenul,vreau să surprind o impresie :Constituția din 1938 a fost **piatra aruncată în apă**, pe care **mulți nebuni au sărit să o prindă** și **să-i descopere anumite virtuți** . Fiecare după gândul și dorința lui .Ca istoric, am obligația de a învedera acest fenomen .]

IVGruia / 1939

- România = **stat autoritar, corporativ și național.**
- România : stat totalitar ?! stat dictatorial ?!
stat comunitar ?! stat individualist ?! stat liberal ?!
- **Statul autoritar = restabilirea " autorității reale și naturale "**
- **Statul autoritar = organizare comunitară , solidaristă**
- Raportul dintre datorii și drepturi
- **Statul corporativ.**
- Naționalismul tradițional (Eminescu -Iorga - ACCuza) ▫ Naționalismul organic (Iorga)
- "Naționalismele " Occidentului : Franța...Germania ...Italia ....
- **Statul Național Românesc = naționalism organic + legea sângelui + corporațiile**
- Legea sângelui ... Caracterul totalitar ...Caracterul corporatist ...

IVGruia / 1939

▫ROMÂNIA:Stat național,autoritar, corporativ

" Statul român, după **normele Constituției din 1938**,este un **Stat autoritar, corporativ și național.**

" Este fără îndoială **destul de greu** , într-un spațiu restrâns,să scot în evidență **trăsăturile acestora caracteristice ale Statului** .Cu atât mai mult cu cât, în legătură cu această chestiune, **părerile acelor care s-au ocupat cu cercetarea** noii organizații constituționale ,în mod întâmplător sau în mod special, **au învederat o vădită neînțelegere a problemei . "**

#Stat totalitar ?dictatorial ?comunitar?individualist?

I.S-a spus că **Statul nostru** , așa cum se desprinde din normele legii fundamentale din 1938, este un **Stat totalitar** ;s-a spus , de asemenea, că este un **Stat comunitar** ;s-a spus , în sfârșit că Statul român , în limitele legii din 1938, este un **Stat individualist** .

Ceea ce este mai grav, în concepția unor autori , este împrejurarea că **ei confundă Statul totalitar cu Statul autoritar** ,câtă vreme , din punct de vedere științific ,ne aflăm în limitele **Statului autoritar român** ,așa cum este el prin legea constituțională din **1938**, în locul **Statului liberal** , așa cum l-a alcătuit Constituția din **1866** ,cu toate modificările următoare și Constituția din **1923.**" **Statul autoritar nu este Stat totalitar** ;nu este, de asemenea, nici un **Stat dictatorial** , incompatibil cu dreptul , cu principiul legalității , cu ideea de libertate .

IVGruia / 31 dec. 1939

-Autoritatea reală și naturală

[LD : Gruia face încercări reductibile în a demonstra **esența schimbării de regim** prin Constituția '38 . Dacă până la un punct,argumentele lui sunt nuanțate,când ajunge la **legitimarea funcțiilor executivului** (față de legislativ)și la principiul "**Regalității conducătoare**" (față de statutul limitat din regimul democratic),**el anulează,pune în paranteză**,întreaga epocă de democratizare a statului român ,de la 1866,**fără să recunoască** întoarcerea la **regimurile domniilor** din epocile absolutiste, medievale.

Sub acest aspect, cred că ar fi prea mult spus să consider **reforma constituțională din 1938** ,ca fiind **triumful doctrinei conservatoare în România.**Este mai mult și mai puțin decât atât]

#Stat dictatorial?!

Disocierea dintre **stat autoritar** și **stat dictatorial**(totalitar) cred că este bine evidențiată,și poate infirma caracterizarea regimului carlist ca "**dictatură regală**"
Însăși existența unei Constituții,a Parlamentului,a legilor organice -cu toate ciunțirile lor - ne

întărește acest gând .Sau nu ?]

"În **Statul dictatorial nu există regulă juridică**, oricare ar fi izvorul ei , **care să țârmurească drepturile și obligațiile organelor de Stat** față de indivizi și **a indivizilor față de Stat** ; care , în deosebi, **să limiteze acțiunea conducătorilor** .Un asemenea stat ,**se caracterizează prin confuzia puterilor** , în mâna unui organ .

Statul dictatorial rezumă **absolutismul** ,**împins până la limita de pe urmă** .

"**Statul autoritar** este întemeiat **pe drept, pe legalitate, pe controlul actelor juridice** în limitele legalității, pe **consacrarea și garantarea drepturilor și libertăților individuale** , pe **o libertate individuală reală** , **condiționată** de îndeplinirea datoriilor fundamentale către Stat. "

" **Statul autoritar** are o **organizare** sprijinită pe **limita drepturilor Statului** și a obligațiilor lui . Această restabilire a **autorității în drepturile și limitele ei naturale și reale**, a unei **autorități care nu trebuie să cadă** nici o dată ,**prin practică, în despotie** , după cum **libertatea nu trebuie să cadă în anarhie**.

El se realizează în cadrul noii legi constituționale , prin **afirmarea unității politice** , prin **supremația datoriilor** față de **drepturi** , prin **principiul Regalității conducătoare** și prin **întâietatea juridică a puterii executive** față de **puterea legislativă** ; prin conținutul **atribuțiunilor încredințate Regelui** , prin noua lege constituțională "

IVGruia / 31 dec. 1939

-Stat autoritar = organizare comunitară ,solidaristă

[LD : a dracu 'să fiu eu dacă înțeleg de ce se ia Gruia de Negulescu , de Mironescu , și a în încercările de a caracteriza Constituția din 1938 !

Polemica aceasta , totuși ,nu este pură speculație. Cred că ea izvorăște din talmeș-balmeșul , din caracterul hibrid ,eclectic,al Costituției , care nu s-a vrut nici democratică ,nici dictatorială ; nici naționalistă ,nici liberală ;nici monarhic- absolutistă ,dar nici monarhic-democratcă .

Mai bine zis parcă îi văd pe " **părinții**" Constituției , punându-și fiecare pecetea pe un anumit articol sau paragraf .Și după ce această Constituție a apărut ,ea trebuia înțeleasă ,caracterizată , comparată cu altele. **Și fiecare și-a dat cu părerea !**]

" Cum poate fi admisă **părerea acelor teoreticieni** cari susțin , în limitele noii Constituții , **ideea Statului comunitar** sau **ideea Statului individualist ?**

Iată, de pildă, **prof.Paul Negulescu** , eminentul nostru constituționalist (în opul apărut în 1939 asupra Noii Constituției) **susține că Statul Român este un Stat comunitar**, deoarece legea din '38 urmărește să **limiteze influența individualismului demagogic**,care nu cunoștea decât forța numărului ;să stabilească un **Stat de interes general** ,în care atât **interesele colectivității** , interesele diferitelor **clase** cât și interesele **individuale** ,să găsească **un just echilibru** ; să îndrepte stările de **lucruri vătămătoare** create de **constituțiile individualiste anterioare** , prin crearea unui **Stat profesional corporativ**.[.....]

" Dar iată că dl prof. **GGMironescu** , în articolul "**Inovațiile Constituțiunii din 1938** " , crede, nici mai mult nici mai puțin , că **Statul Român este un Stat individualist** .

Susține că noua Constituție **nu a suprimat individualismul** , nici **nu a desființat cu totul Statul politic**, transformându-l în **Stat comunitar sau profesionisto- corporativ "**

IVGruia / 31 dec. 1939

-Raportul dintre datorii și drepturi

" **Statul autoritar** , **care nu trebuie confundat cu Statul totalitar și cu Statul dictatorial**, el însuși **cuprinde principiul drepturilor și libertăților individuale** ;numai că ele sunt **asezate într-o ordine ierarhică esențială** și cuprind **un înțeles nou**, care , fără a transforma pe individ dintr-un scop , într-un mijloc,**îi atribuie însă o funcțiune** care se verifică , în fiecare moment , prin **armonizarea intereselor personale cu interesele generale** ,care **țin de esența Statului** , și fără satisfacerea cărora Statul nu poate exista .

"**O nouă bază morală** se acordă **drepturilor și libertăților** individuale ,aceasta prin **erarhia statornicită** de noua lege constituțională , **între datorii și drepturi** ;între împlinirea datoriilor supreme către Stat și între recunoașterea și garantarea drepturilor și libertăților individuale.

#Stat corporativ ?

[LD : același < este- nu este " > care demonstrează fie pripeala , fie diletantismul ,
fie multe moașe la această odrașă constituțională , fie o strategie diabolică .

Grav este că acest diagnostic și aceste dibuiri , erau facute la sfârșitul anului 1939 ,
adică după aproape doi ani de la schimbarea de regim !]

"Statul corporativ așa cum este înfăptuit prin noua lege constituțională din 27 februarie 1938 ,
este de asemenea contestat . Este adevărat că noua lege constituțională statornicește un
corporatism cu anumite particularități românești .

Statul nostru corporativ , **nu este un stat corporativ totalitar** ; Dar normele constituționale
nici nu împiedică realizarea corporatismului totalitar .

Noi am adoptat corporatismul **numai ca un sistem de reprezentare a intereselor
profesionale** . Legea constituțională are o redactare al cărei caracter de generalitate se
lămurește printr-un spirit de prudență , în acest fel făcându-se cu puțință o largă și
interesantă evoluție în domeniul corporatismului și care revine întreață legiuitorului
ordinar . Este , în această ordine de idei , deosebit de interesant de cercetat , atât după normele
constituționale , cât și după normele legii electorale , problema determinării îndeletnicirilor ,
proporția reprezentării pe categorii și activități și încadrarea în categoriile constituționale .

-Reformarea nu suprimarea democrației

Se poate de asemeni discuta dacă , prin normele noastre constituționale , **am suprimat
democrația , sau am reformat-o** , adaptând-o la necesitățile și realitățile românești .

**Dacă corporatismul este forma de organizare funcțională a națiunii ,
având ca temei gruparea oamenilor după comunitatea intereselor lor**

și a funcțiilor lor sociale , atunci **organizarea corporativă a profesiunilor** poate exista ,
prin corporatism , **fără Cameră profesională** .

Dar stat corporatist fără Cameră profesională nu poate exista .

Ideea reprezentării intereselor profesionale este **de esența Statului corporativ** ,
care este **și el un stat politic** .

Din această **lipsă de precizare** asupra ideilor esențiale , a putul să se nască o **confuzie** asupra
caracterului corporativ al Statului Român .

≡STATUL NAȚIONAL

-Evoluția naționalismului românesc

[LD : pentru mine , noi și noi dovezi a **caracterului neo - conservator** dominant în **Constituția
lui Carol II** . Desigur , în condițiile și în conjuncturi schimbate , în care , și el , **și-au pus amprenta**
pe aceasta . Că argumentele " doctrinare " sau " istorice " se iau din panoplia doctrinei

conservatoare nu indică decât , **o nouă formă fără fond** care se cerea umplută și argumentată]
[LD : atenție la **filiera ideologică și doctrinară a naționalismului românesc** ,

cu ale sale etape : **pașoptist** (Bălcescu , Kogălniceanu) , **tradițional** (Eminescu) ,
romantic (Iorga , Cuza) , **antisemit** (Cuza) , **organic** (Iorga) .

Este evident că , după Gruia , Constituția '38 era inspirată de acest "**Naționalism organic**" ,
al cărui promotor era **Iorga** (Iorga cel " interbelic ") și **camarila regală** .]

Constituția română din 27 febr. 1938 , statornicește , în art. 1 , **că România este un Stat Național**
Constituția din 1923 , formula același principiu de bază .

Între aceste formule , **asemănătoare ca redactare** , există o **adâncă deosebire** .

Statul Național în marginile legii constituționale din 1923 , **însemna o formulă fără conținut** .

După normele legii constituționale din 27 febr. 1938 , **Statul Național** înseamnă o **realitate
organică** ; înseamnă **Statul care promovează realitățile românești , forțele lui autohtone** .

Amintește că , **până la 1938 , naționalismul a încercat înfrângeri continue** .

Naționalismul tradițional , a lui Bălcescu și Kogălniceanu , până la Unire , **a fost învins de**

liberalism. Naționalismului autohton i s-a subsistuit ,printr-o anumită practică politică , un naționalism importat și formal.

Statul național a fost Statul Liberal , desăvârșit după tipare străine , adaptat pe cale de împrumut servil .

Regele Carol I , a prins în rânduri vii, tragedia aceasta , denunțând judecata greșită a oamenilor politici , care s-au îndepărtat dela realitățile organice românești :

< Acești oameni - spunea regele Carol I - care și-au făcut educațiunea lor politică și socială mai mult în străinătate , uitând cu desăvârșire împrejurările Patriei lor , nu caută altceva decât de a aplica , aici , ideile de care s-au inspirat de acolo , îmbrăcându-le în niște forme utopice , fără a crea și fără a cerceta dacă se potrivesc sau nu . Astfel , nefericita țară , care a fost totdeauna îngenunchiată sub jugul cel mai aspru , a trecut deodată și fără mijlocire , de la un regim despotic , la cea mai liberă constituțiune . >

" Nepotrivirea între formele politice împrumutate și realitățile organice românești ,

a născut **naționalismul ideologic** al cărui eminent reprezentant a fost Eminescu .

Cu domni **ACCUZA și Nicolae Iorga** (în prima parte a activității sale naționaliste) **naționalismul ideologic a continuat** , evoluând către un **naționalism romantic și sentimental**

[După 1918] Foarte curând , d. prof **Iorga înfrânge limitele antisemitismului** ,

care însemna **un naționalism strâmb** , și schițează **punctul de plecare** al unui **naționalism organic . "**

IVGruia / 1939

[Drept comparat]

" Statul Național înseamnă acea organizațiune politică ce așază , în primul rând al preocupărilor sale , interesul național.

Națiunea este substanța care dă întreaga rațiune de a fi organism politic.

- "Naționalismele " Occidentului

...Franța

-Michelet a scris că **< Franța nu-i o rasă , ca Germania, ci o națiune. >**

-Ernest Renan a văzut în națiune **< un suflet > < un principiu spiritual >** sau **< o comunitate sprijinită pe amintirea marilor lucrări făcute laolaltă în trecut și pe dorința de a le face încă în viitor . >**

-Maurice Barrès , în Caietele lui , spune că **națiunea are conținutul unor determinisme rase, limba, teritoriul, dinastia, trecutul, idealul comun ;**

< naționalismul este acceptarea unui determinism ; un naționalist este un francez care a căpătat cunoștința de formațiunea sa. >

-Charles Maurras , nu acordă naționalismului valoare absolută ; **Naționalismul înseamnă atașarea de caracteristicile Patriei , de originalitățile naționale. Sensul specific și legitim al naționalismului îl dă < subordonarea diferitelor interese naționale, care vor fi adesea acelea ale grupărilor particulare , interesului comun și general al Patriei >**

...Germania ...

Relevă doar realizările juridice : poporul (Volk) nu este atât o noțiune juridică , cât una politică . **Este o noțiune etnică , sprijinită pe ideea de rasă .** Poporul german este și trebuie să fie o grupare rasistă . În ordinea juridică , două concepții :

a) Ideea unității de rasă , realizată prin legile din 1933.

În sens biologic , duce la **unitatea etnică. Comunitatea de sânge** constituie **elementul comun** , care determină **unitatea de rasă .** Unitatea de rasă , presupune **principiul inegalității raselor .**

Trebuie evitat amestecul de sânge între rasa superioară și rasa inferioară .

Rasa ariană nordică , este cea mai perfectă și pură .

Poporul german trebuie să rămână , esențial , constituit prin rasa ariană nordică .

b) Ideea pluralității de rase , realizată prin legile de la Nurenberg , în 1935 .

Pleacă de la ideea rasistă că **nici un popor nu este alcătuit din o singură rasă , ci din**

amestecuri de rasă .Din acest amestec, există o anumită proporție între rase.
După preponderența unei rase sau alteia, **se pot stabili superioritatea poporului** .
Sângele poporului este un sânge amestecat .**Superioritatea poporului** este asigurată **nu prin sângele pur**, ci prin faptul că **este constituit din rase superioare** ,cu excluderea raselor inferioare .

...Italia

Revoluția națională din Italia , ale cărei origini trebuie căutate în istoria Risorgimentului italian din sec. XIX , în gândirea lui **Oriani , Gilberti, Mazzini** , mai departe încă, până la **Dante**, inspiratorul și creatorul renașterii tradiției milenare a Italiei ,**a determinat** , de la 1922 și până astăzi, **realizarea unui Stat Național** ,întemeiat pe **realități organice** .

IVGruia / 1939

▣**Statul Național Românesc =**

...naționalism organic + legea sângelui + corporațiile

[**LD** :Dacă se receptează cu atenție recursul pe care Gruia îl face în "**naționalismele**"ccidentului, acest "**naționalism organic**" a fost **realizat în Italia**.

Dar dacă "contaminarea " cu naționalismul italian este ușor de probat,opiniile conjuncturale ale lui **Carol, Iorga, Mihalache, Manoilescu , ACCuza, Oct.Goga, CZCodreanu, Nae Ionescu ,Nich.Crainic,ș.a.** pendulează între **entuziasm și reținere** -adaptarea la "**realitățile** " românești ,reprezintă o **adevărată babilonie** privind cine urma să fie "**il Duce**" și ce rol urma să aibă **Regele Carol** , în această combinație .

De aceea, la **modelul italian**,s-a adăugat o **doză de naționalism german**, care ,chiar dacă nu este explicit rasistă ,pornește de la "**legea sângelui** "

În fond, din această dozare , cu împrumuturi de ici de colo,rezultă "**originalitatea**" românească a **regimului constituțional din 1938** .]

"**Îmi dau seama cât de șubredă lucrare este adoptarea naționalismului de împrumut** .

Și trebuie să remarc , până acum, **lipsa de orientare precisă** a **naționalismului militant** , pe **drumurile naționalismului românesc**.

"**Îmi dau seama, de asemenea,câte greutate ridică ideea de națiune ,sprijinită pe rasă** .

Dar aceasta nu înseamnă că în **organizarea politică a Statului** ,să nu se afirme în domeniul activităților esențiale ,**prioritatea intereselor naționale** ;adică **domnia Națiunii** în ceea ce ea are caracteristic ,în **forțele ei creatoare** , în **poruncile ei morale**.[.....]

Statul Național , proclamat de **art. 1** din Constituție, devine o realitate :

- a) Prin aplicațiunea **legii sângelui** ;
- b) Prin proclamațiunea **principiului** că Națiunea Română este **creatoare de Stat** ;
- c) Prin promovarea **categoriilor funcționale** , ca **realități politice hotărâtoare** ;
- d) Prin **autonomia asociației profesionale** ;
- e) Prin **distincția** între **român de sânge** și **cetățean român**.

...legea sângelui

"**Tipul național** cere **legi protectoare** . **Națiunea** însăși , privită ca o comunitate spirituală și organică ,**impune anumite legi** ;**legea sângelui** statornicește o **ierarhie a drepturilor politice** și **impune reguli** , întemeiate pe ea ,**care să înlăture influențele străine** , cari ar slăbi Națiunea .
" În sânge se văd :< **posibilități de suflet , de spirit , de etică** . >

O națiune se încheagă pe același sânge;același sânge constituie **baza morală a recunoașterii drepturilor politice supreme** .Sângele devine **mai mult decât un criteriu moral : un criteriu juridic**.

"**Legea constituțională din 27 februarie 1938**, pune **bazele reale ale Statului Național** .

În aceste limite , **legile ordinare și timpul** , **vor înfăptui Statul Național** până la cele din urmă margini .

Art. 67 din Constituție stabilește că **nu poate fi ministru decât cel care este**

român de cel puțin trei generații .Român, în sensul art. 67 , nu înseamnă cetățean român , ci **român de sânge** .Funcțiunea de ministru nu este o demnitate obișnuită ,ci o **demnitate publică**

supremă .Destinul nemului, în drumul marilor biruințe, este de atâtea ori în cumpăna judecării demnitarilor supremi .Un străin de sângele românesc , într-un asemenea post de comandă , înseamnă o primejdie pentru neam, sau posibilitatea unei primejdii ,născută în tainele nebănuite ale impulsurilor sângelui străin .

Textul art. 67 , aduce o restricție în domeniul drepturilor cetățenilor români , care sunt , de altfel, egali în îndeplinirea datoriilor . Deci, ca să fie cineva ministru , trebuie să justifice , pe lângă calitatea de cetățean , pe aceea de român de sânge, de cel puțin trei generații .

Art 27 din legea constituțională aduce o a doua restricțiune la drepturile cetățenilor români : **< Numai cetățenii români sunt admisibili în funcțiunile și demnitățile publice , civile și militare,ținându-se seama de caracterul majoritar și creator de Stat al Națiunii Române .>**

" Față de acest text , observ : **art. 27** se ocupă de **accesul la funcțiuni publice și la funcțiuni civile** ;în ceea ce privește **caracterul majoritar și creator de Stat** al Națiunii Române, observ că **națiunea română nu are**, în ceea ce privește **creațiunea Statului Român,** **un caracter majoritar, ci totalitar** .În al doilea rând, națiunea română , în Stat, **nu reprezintă o majoritate față de o minoritate ,ci o comunitate rezultând dintr-o unitate sufletească totalitară**.Fără îndoială că , din această cauză , art. 27 nu fixează un procent majoritar . Legiuitorul ordinar poate merge, în această privință , până la un quantum quasi -totalitar.

Caracter corporatist ...

Art. 9- 10.Drepturile naționale , în sens totalitar , se desprind din **mecanismul corporativ** și din **distincțiunile constituționale** cuprinse de la **art. 4 -9** , pe de o parte, și de la **art. 10 înainte** , pe de altă parte , în aceste limite ele pot fi înfăptuite prin **legi ordinare** .

Reprezentarea intereselor profesionale , în limitele constituționale, **poate duce până la un corporatism totalitar** .

" În acest caz, **corporația sau asociația profesională** pe baza **principiului autonomiei și a dreptului de putere discreționară, va hotări, fără control,** cine trebuie să facă parte din gruparea profesională .

În acest mod, **legea constituțională aplică naționalismul organic :** **adică promovarea națiunii , în elementele sale organice și creatoare și purificarea nației de elementele parazitare și eterogene.**

IVGruia / 31 dec. 1939

12.)Emanoil Slătineanu ,Corporatismul și Constituția , 31 dec.'31

(președ. Oficiului de Studii legislative)

(rev." Parlamentul românesc " , an X, nr. 311 -320, 31 dec. 1939)

Slătineanu / 31 dec.'39

▣ **Doctrinile vechi - căzute în desuetudine**

▣ **Doctrina corporatistă**

▣ **Corporatismul , de la doctrină economică , la doctrină politică**

▣**Corporatismul-la temelia orânduirii sociale**

"**Pactul nostru fundamental** prevăzând **categoriile sociale** ce trebuie să concure la desemnarea **Adunării Deputaților**, anume :

agricultura și munca manuală comerțul și industria ocupațiile intelectuale

a recunoscut implicit **principiul corporatist** , ca regim ce **preșade** [prezidează] **la temelia noii orânduirii sociale și care a transformat complet structura politică a Statului Român** .

Slătineanu / 31 dec.'39

#Doctrinile vechi - căzute în desuetudine

"**Vechile doctrine liberale, conservatoare, radicale, și chiar socialiste,** exprimau **curente care nu-și mai puteau avea aplicarea** într-o lume al cărui **principiu de bază este munca** , luată în complexitatea ei ,fără a se mai stabili o ierarhie între **munca manuală și cea intelectuală** .

"Individualismul și sindicalismul ,pe care socialiștii își clădeau viziunea unei ideale organizări sociale, **au trebuit să cedeze** , vrând nevrând, pasul lor, **doctrinei corporatiste** care se înfățișează ca **singura capabilă să remedieze o stare de lucruri ce, degenerând , putea duce fie la anarhie, fie la despotism.**
Slătineanu / 31 dec.'39

«Doctrina corporatistă

"**Sistematizarea într-o formulă constituțională a sistemului corporatist** ,a avut darul să realizeze **pe tărâm practic** ,ceea ce , până astăzi , la noi și aiurea,**se considera** ca un adevărat **< mit >** ,încolțit în mintea unor **vizionari politici** cari se conduceau mai mult de **himere** , **decât de realitate** .

" Așa de mult era înrădăcinată **credița în dreptul de propășire a individualității fără îngrădire** , **încât orice tentativă de a integra personalitatea umană într-un corp colectiv, apărea ca o revoluție merită să jignească drepturile omului- de a trăi și conviețui astfel cum îi dictează propriul lui interes.**

" **Statul nu mai reprezintă acea fărâmițare de indivizi ,lăsați să activeze după bunul lor plac, lipsiți de grija interesului gneral,** care formează curentul indispensabil unei bune organizări sociale.

Slătineanu / 31 dec.'39

..de la doctrină economică , la doctrină politică

" **Națiunea încadrată în Stat** , își va afirma cu toată tăria **caracterul ei majoritar și creator de Stat** .Astfel, însă, **corporatismul a pierdut din caracterul lui economic, pentru a deveni o formațiune politică** ; dar cine poate astăzi să susțină că nu tot <politicul >este cel care îndrumază și disciplinează societatea contemporană ?

Văzut însă prin prisma unei cercetări obiective, fără acel optimism fericit al celor prea naivi , putem spune , fără teama de a fi contraziși, **că concluzia la care ajunge dl M.B.Ajam , autorul doctrinei corporatiste**, în opera sa, și anume : **< corporatismul este o doctrină de pace socială >se poate aplica și țării noastre** , care se găsește la **debutul experimentării acestui sistem de organizare socială, ecoomică și politică "**

Em. Slătineanu / 31 dec.1939

Guvern Miron Cristea (FRN) - III - 1 febr.'39 - 6 martie '39

Armand Călinescu - IV - 7 mart - 21 sept.'39

13.)Un an de la Constituția Carol II / Defilare /dejun la Palat / 27 febr.'39

("Timpul" , an III, nr. 656 , 1 martie, ; "Argus" an XXVIII nr. 7766 , 1 martie)

Foto : guvernul și consilierii regali , în uniformă FRN de iarnă .)

a)Miron Cristea :

Principiul de temelie al Constituției din 1938 ,**este cel al autorității ,concentrată în persoana regelui** .Regele- simbol al țării și neamului ,suprem comandant ,se sprijină pe guvern și FRN

b)Armand Călinescu:

Recunoștea că **sufragiul universal** a avut **părțile sale de merit** ,**dar noul regim a înlăturat**

vechiul mit al electoralului ,și a introdus " **cultul personalității** " , iar **FRN** poate fi apreciat ca reprezentând **poporul** , în întregimea lui , sub forma unei **uniuni naționale** .
Ziua Constituției / 27 febr.'39

14.) Deschiderea Parlamentului , 7 iun.'39

(DAD, MO 1, șed. din 7 iun.'39 , pag. 1- 4)
(AIC, fond PCM, dosar 169 , 199 / 1939, p. 10-12)

-Carol II

▣ Mesajul Regal

[Nouă Constituție]

Intervenind la **10 februarie 1938**, cu gândul curat și cu conștiința că împlinesc un comandament pe care împrejurările grele ce treceau ar fi cerut **unirea sfântă a făuritorilor României Mari** , **am dat țării Mele o nouă Constituție**. (aplauze prelungite , îndelung repetate)

"Prin acest nou așezământ **s-a proclamat hotărât întăietate Naționalității române** ;

s-au statornicit și lămurit mai bine **datoriile și drepturile cetățenilor** ;

s-a descătușat viața publică de **interese strâmte de partid** , așezând-o pe terenul adevăratelor nevoi ale obștei românești ;

s-a asigurat o mai dreaptă și firească reprezentare în Parlament a agricultorilor, muncitorilor, intelectualilor și ai celorlalți factori producători;

s-a așezat astfel **o bază morală mai temeinică pentru viața de Stat** .

"Cu deosebită mulțumire sufletească am putut vedea că **noile orânduiri** ce am dat au găsit **un mare răsunet** și o **însuflețită primire** în mijlocul poporului Meu .Astfel cu prilejul **Plebiscitului** din anul trecut ,**90%**din cei îndreptățiți a se rosti ,**au votat pentru noua Constituție**

▣ Jurământul :

<Jur credință Regelui Carol al II-lea .Jur să păzesc Constituțiunea și legile Țării , să mențin unitatea națională și să apăr integritatea teritoriului României . >

Mesajul Regal / Jurământul / 7- iun.'39

---

15)N.Iorga, președintele Senatului , discurs, 9 iun.'39

(D.S ., MO nr. 2, șed. din 9 iun.'39, pag . 1-14)

▣România nu a avut partide politice

▣Partidele Constituția din 1866 ...

▣Carol I și partidele

▣Constituția Carol II și partidele

Nicolae Iorga / 9 iunie '39

▣Constituția din 1866

"Dar monarhia constituțională era viciată în ea însăși, într-o Constituție **străină de acest popor** ,și străină de toate **tradițiile lui**, traducere de câteva ceasuri , într-o noapte zbuțuită , în așteptarea unui Suveran care a făcut marele act de jertfă de a accepta **o Constituție la care el însuși nu a colaborat** .[.....]

"Păcatul cel mare al Constituției de la 1866 ,este că **a plecat de la un club** ,a intrat într-o adunare care **pecetluia trădarea** ,dărâmare tronului lui Cuza-Vodă ,și nu a avut **nici legătură, sus, prin colaborarea Suveranului, nici jos, cu poporul**, care gândea altfel, **nici legătură cu trecutul** care, orice am face, **ne va domina totdeauna** și se va întoarce peste formele noastre

trecătoare , la necesitățile lui permanente. **Acesta este adevărul.**"

Nicolae Iorga / 9 iunie '39

▣ **Constituția Carol II**

[LD : cuvinte parțial ilizibile., deci nu-i citat]

Și lupta politică dusă atâta vreme **a ajuns astăzi la biruință** , întrunind cele două elemente pe care nu le-am avut înainte : **Coroana a intrat în rolul ei** , care continuă domniile noastre de odinioară : **Regele Domnește** (aplauze) iar **poporul este fericit**

Nicolae Iorga / 9 iunie '39

▣ **Parlament - parlamentarism**

" S-a făcut la noi **greșeală de a crede că trăim într-un Stat de parlamentarism., că Parlamentul guvernează** . Nu poate governa, pentru că **Parlamentul nu este putere executivă** Dar că **Parlamentul - nu parlamentarismul** , în sens de putere **care înlocuiește puterea executivă -că Parlamentul este o necesitate** , aceasta trebuie să fie **credința oricărui om prudent** , fiind că **mai bine e ca toate chestiunile să fie aduse aici** , toate interesele adevărate , **interese corporative în momentul acesta** , reprezintă însăși munca națională , este mai bine ca toate interesele să fie **lămurite aici** , este mai bine ca **întreaga opoziție să-și aibă glasul în cuprinsul acestei adunări legale, decât** să se găsească cineva , pe de o parte , **ca un guvern care caută un sprijin național și nu știe unde să-l găsească[....]** **Eu cred în rostul acestei Adunări** , și sunt sigur că **nu voi avea s-o apăr împotriva nimănui** , dar vă rog să fiți siguri că este în mine destulă hotărâre tinerească la vârsta mea pentru a fi **apărătorul Parlamentului împotriva presiunilor care ar veni din partea oricărui altor încercări** care ar urmări să **sfarme frumoasa operă** pe care suntem pe cale a o înfăptui . (**aplauze prelungite**) Cu acest gând **preiau președinția** , pe care nu doresc să fie altceva decât **colaborare**
N.Iorga / 9 iun.'39

16.) **C.Argetoianu** , ales **președintelui Senatului** , 15 iun.'39

Ales **președinte**, după demisia lui Iorga

(DS, MO 3, șed. din 15 iun.'39 , pag. 45- 47)

C.Argetoianu / 15 iun.'39

▣ **În slujba FRN și a regimului Constituțional**

"[....]**ca soldat disciplinat al Frontului** nostru , **primesc cu recunoștință sarcina** pe care astăzi binevoii să mi-o încredințați . (**aplauze prelungite**) [.....]

" Declarațiunea este că **mă încadrez fără șovăire și fără reticențe în Frontul Renașterii Naționale** (**aplauze puternice**) și în regimul creat prin Constituția promulgată în primăvara anului trecut . "

C.Argetoianu / 15 iun.'39

▣ **Parlamentul de ieri și de azi**

" D-lor senatori , este bine să ne dăm seama de **anumite lucruri pe care le gândim toți** , dar pe care nu ni le lămurim destul. Este că **din vechile instituții parlamentare** , sub regimul actual , pe care țara le-a primit cu atât entuziasm, **n-au rămas** , în ceea ce privește **Senatul și Camera** , **decât două nume identice.**

" În tot cursul veacului trecut și în tot timpul romantismului politic, **Parlamentul**, atât **Camera** cât și **Senatul**, au fost mai mult **citadelele drepturilor individuale** , **drepturilor cetățenești** care constituiau în acea ideologie **panaceea universală pentru dobândirea fericirii obștești** . Era mai mult o **citadelă de drepturi individuale** , de drepturi obștești - bineînțeles prin însumarea lor - **decât adunări constructive** , care să se ocupe cu **organizarea Statului** , această parte fiind **lăsată aproape exclusiv în seama executivului** . " În regimul actual, cred că **nu mai poate fi vorba de drepturi individuale și nici chiar de drepturi colective** , întrucât ele reprezintă însumarea celor individuale , **ci numai de îndatoriri**

de datorii.

" **Parlamentul actual** , în concepțiunea **Constituțiunii de anul trecut**,atât **Senatul** cât și **Camera**, n-are decât o **singură datorie** :este **să ajute puterea executivă în confecționarea legilor și ,prin urmare ,în organizarea Statului.**(aplauze prelungite) [.....]
C.Argetoianu / 15 iun.'39

▫ **Regimul actual = regimul cel mai bun.**

" **Regimul** pe care-l avem de un an de zile **este bun.**Declar că este **mult mai bun decât tot ce am avut până acum** .Că sunt anumite greșeli, care s-au săvârșit , se poate , este omenesc. Dar tocmai aici este rostul nostru .De aceea, cred că **a fost bună inspirația de a se proceda la alegeri și la constituirea Parlamentului** , ca **să putem ajuta** cu toată sinceritatea și în mod cinstit **guvernul să facă și mai bine**,decât a făcut până acum . (aplauze prelungite) [---]
C.Argetoianu / 15 iun.'39

17.)**Al.Rosetti (raportor),Răspuns la Mesaj,Cameră,13 iun.'39**

(DAD, MO nr.3, șed. din 13 iun.'39, p. 13-15)

Al.Rosetti / 13 iun.'39

▫ **Reforma constituțională :10 februarie 1938**

"[....] **Reforma constituțională** din 10 februarie 1938 ,izvora dintr-o **necesitate adânc simțită** ;germenii ei pluteau în aer,**dar nimeni nu avea curajul să rupă cu trecutul** și să privească în față viitorul, **luând asupra sa răspunderile** momentului .

"**Adâncă înțelegere** a nevoilor obștești de care a dat dovadă **Maiestatea Sa** cu acest prilej, va rămâne **înscrisă în istorie** printre **paginile cele mai glorioase ale Domniei Maiestății Voastre**.**Steaua Maiestății Voastre** , înălțată astăzi atât de sus,strălucește ca o **solie de noroc asupra noastră.**"

-**Întărirea autorității în Stat**

-**Pacificarea internă**

-**Sfârșitul luptelor dintre partide**

"Sire,
Suntem astăzi,în **Parlament, reprezentanții singurei organizațiuni politice din țară** : Frontul Renașterii Naționale.Prin instaurarea unui **regim de întărire a autorității de Stat** , regim **consimțit de întreaga țară** ,fiindcă se simțea lipsa lui pentru **restabilirea ordinii interne, luptele dintre partide au luat sfârșit** .

"**Era nevoie ca Statul** ,al cărui **prestigiu se găsea în timpul din urmă într-o periculoasă și amenințătoare descreștere** ,**să reîntre în drepturile sale** pentru a putea prezenta **adăpostul ce se cuvine muncii tuturor** spre întărirea țării .[.....]

Al.Rosetti / 13 iun.'39

▫**Adunarea Deputaților**

"**Ferm hotărâți să contribuim** la opera constructivă a Guvernului Maiestății Voastre , vom depune toate străduințele noastre pentru **a secunda guvernul în noua operă legislativă**, **Evitând în dezbatere discuțiile sterile** și cu caracter personal, pentru a ne consacra toată energia muncii creatoare de valori.

Al.Rosetti / Răspuns la Mesaj / 13 iun.'39

---

18)**Ion Al.Brătescu -Voinești (raportor),Răspuns la Mesaj, Senat ,15 iun.'39**

(DS, MO 3 , șed. din 15 iun.'39 , p. 47- 48)

▣Perseverența Regelui Carol

[LD : Nimic despre **Regele Ferdinand** , nimic despre primul deceniu , despre reformele democratice - **împroprietărirea și votul universal** - care au pus bazele societății democratice postbelice .Aluzii diminuante și defăimătoare la adresa **Constituției din 1923** .

Un adevăr însă recunoscut : că de la urcarea pe tron, **Carol al II-lea le pusese gând rău !** Firesc, nu ?! După **8 ani de domnie** , **fuseseră suprimate sau știrbite !**]

"La scurtă vreme ,după sfârșitul marelui război ,a început a încolți și a crește,atât în **conștiințele treze**,cât și în **instinctul masei populului** ,credința că **normele noastre de cărmuire nu se mai potriveau**,cu năzuințele de propășire și de înălțare ale neamului nostru întregit .

"Din **fericire** , această credință era și a **Maiestății Voastre** și, spre norocul nostru , al tuturor , **din primele clipe ale urcării treptelor Tronului [1930],ați urmărit , fără întrerupere** , după cum o dovedesc cu mărturii documentare ultimele cercetări istorice , **hotărârea de a pune capăt unei stări de lucruri care ne ducea pe un drum de rătăcire . "**

▣Constituția Carol II

" **Dumnezeu v-a ajutat și ne-a ajutat pe toți** să aduceți la îndeplinire acea hotărâre și să dați țării , prin **noua Constituție**, rezultată din **conlucrarea Maiestății Voastre** cu aceia care reprezentau în acel moment însuși **experiența politică a ultimului deceniu** , un **asezământ real,sănătos și trainic,în locul celui vechiu** ,clădit în mare parte pe **iluziile metafizice** care au călăuzit o **mentalitate romantică** .

-Monarhie autoritară

" Prin acest act de curaj , de care istoria va ține seama,**ați redat Monarhiei românești rolul ei istoric** , **strângând în mâna Ei puterile** , care , până acum ,din considerații pentru un **constituționalism de împrumut** ,erau **imprăștiate** ,și din această pricină,**adeseori, în discordanță "**

-Întâietatea naționalității române

" Spre mulțumirea tuturor elementelor sănătoase care alcătuiesc Statul nostru ,**noua Constituție,proclamând întâietatea naționalității române** ,în țara pe care **neamul nostru a creat-o și o apără** ,nu aduce nici cea mai mică jignire **celorlalte naționalități** cu drepturi istorice ,care lucrează împreună cu noi la **consolidarea patriei noastre** . "

Răspuns la Mesaj / 15 iun.'39

19.)**Ion Gigurtu**(FRN, Industrie,Comerț) ,discurs la Mesaj, Cameră ,23 iun.'39

(DAD, MO nr.5, șed.din 23 iun.'39, p. 71- 74)

Gigurtu / 23 iun.'39

▣Constituția Carol II

[LD : este un p.d.v. **eminamente conservator** ,care străbate **explicațiile tuturor componentelor doctrinare din discursul său.**]

"Cred că este necesar, înainte de a intra în amănunte,să fac întâi o **lămurire de principiu** ,ce se impune, pentru armonioasa activitate ce trebuie să avem .

" **Maiestatea Sa Regele** ne-a indicat în **Mesajul Regal** cauzele care L-au silit să dea o **nouă Constituție** țării și a precizat **rostul acestei Constituții** .

Această nouă Constituție va asigura țării noastre o **liniștită dezvoltare** pentru că **face o separațiune perfectă** între cele **trei mari puteri în Stat** : **puterea executivă, puterea legislativă și puterea judecătorească** .

#Păcatele vechiului regim

"În trecutul regim,**puterea legislativă**, prin jocul **partidelor și al demagogiei electorale,pusese**

stăpânire pe puterea executivă. Sau , dacă este nevoie să fiu mai limpede și mai conform realității, **partidele**, prin jocul parlamentar **au pus mâna pe puterea executivă .** Iar **puterea judecătorească** a fost și ea **influențată de luptele și curentele anarhice** ce începeau să pună stăpânire pe țară .

"Am susținut 6 ani , prin scris, că **nu oamenii și nici partidele erau vinovate** de situația gravă în care ne găsim , **ci regimul constituțional sub care trăiam "** (aplauze)

"Regimul parlamentar al votului universal, nu putea funcționa fără partide și **obliga aceste partide** , ca să se poată menține, **la demagogie și abuz . "**

I.Gigurtu / 23 iun.'39

«Regim monarhic

"Nu puteam ieși din acest impas, care primejduia însăși existența Statului, cum spunea Majestatea Sa în Mesaj , **fără o intervențiune hotărâtă a Regelui.**

Această intervențiune a avut loc în momentul când **toți oamenii noștri politici erau desorientați în fața pericolului** și de aceea **schimbarea s-a putut face în consensul tuturor și fără o protestare a acelor ce se credeau cei mai chemați să conducă această țară**

[Aluzie evidentă la Maniu] [.....] Am impresia că **nu suntem clarificați sub ce regim trăim.** Aud vorbindu-se de **regim totalitar, de dictatură , de regim de autoritate, și nu aud nici odată pomenindu-se : regimul monarhic .**

...Dictatură ?!

[LD : dacă ar fi să folosim chiar explicațiile lui, **regimul lui Carol II** a început cu o **uzurpare** (restaurația din 1930) , fără a fi "**rege de drept**" , și a continuat cu tentative repetate de a governa personal , ca un dictator. Substituirea de termeni - "**monarhia** " și nu **MSRCarol !** - de care face uz Gigurtu este un artificiu cu care argumentele sale ating coarda "**monarhismului**" la care românii sunt sincer sensibili. Dar...]

" D-lor deputați, cu toate acestea suntem sub **un regim monarhic, pur și simplu.**

Nu suntem în dictatură, pentru că **dictatura presupune o uzurpare de putere și un dictator .** Majestatea Sa Regele **nu a avut nevoie să uzurpeze puterea și nu are nevoie să fie dictator,** pentru că e **REGE DE DREPT** . (aplauze prelungite) **Dictatura** nu este un regim permanent , ea e presupusă **limitată în timp** , pe când **monarhia și drepturile ei sunt permanente** (aplauze) **Dictatura** poate fi confundată **cu regimul bunului plac,** pe când **monarhia este prin esența ei legală . "**

...Regim totalitar?!

LD :cu exact aceste afirmații se poate argumenta că **regimul instaurat era totalitar:** un regim care **anulează o constituție, desființează pluralismul politic, lichidează pe CZCodreanu, restrânge drepturile și libertățile cetățenești, reduce sever votul universal]**

"Regimul totalitar presupune o dictatură , adică o **mică minoritate care impune punctul ei de vedere tuturor cetățenilor** . **Regimul totalitar este o dictatură întărită** , căci este obligat , pentru a se menține, **să se amestece în viața intimă și activitatea tuturor .** **Regimul totalitar** apare ca **o consecință a dictaturii** , pentru a o întări și a o asigura în timp.

Monarhia nu are nevoie de un asemenea regim.

Ea stăpânește țara cu consensul tuturor, ea având un **drept mai vechi** pentru această stăpânire, **interesul ei se confundă cu al țării.** Ea nu are interes să susțină o parte din cetățeni , în defavorul altelei . Când **în aparență impune** un punct de vedere pe care cetățenii, poate , nu-l înțeleg , ei trebuie să-și explice că **monarhia vede mai departe și peste interesele imediate .**

...Regim de autoritate ?!

[LD :întărirea autorității a fost principalul motiv urmărit prin lovitura din 10 febr.'38.

Și este suficient să amintim felul cum au fost înlăturate partidele , cum a fost lichidată mișcarea legionară (recurgând inclusiv la asasinat), și atâtea și alte măsuri.

Ce fel de politician a fost Gigurtu ? Sincer, cinic, demagog , oportunist sau interesat ?]

"Monarhia nu guvernează ca un partid politic, pentru și în interesul imediat al unei categorii de

cetățeni sau în vederea unui succes electoral ;**ea guvernează** nu numai pentru **ziua de azi**, ci și pentru,dacă nu mai mult, pentru **generația de mâine**.

"**Monarhia nu are nevoie de un sistem rigid** de organizare a Statului .Organizarea Statului evoluiază ,în monarhie , **după nevoile și tendințele vremii și corespunde totdeauna firii poporului** "(Vii aplauze)

[LD:Gigurtu era viu aplaudat .De ce ? De unde trăgea Gigurtu aceste concluzii ? Din istoria monarhiilor ?Din istoria României ?Dar chiar și o cultură istorică sumară l-ar fi contrazis . Iar exemplele ce le debitează ar fi trebuit să trezească zâmbete , dacă nu protesete .
Și totuși este aplaudat !]

"Acolo unde a existat monarhie legitimă ,a existat tradiție,dar și **tendința permanentă pentru îmbunătățirea traiului marelui mase** a cetățenilor.**Dorința lui Henric al IV-lea** al Franței era ca **fiecare țaran să-și aibă ciorba de găină** în fiecare duminică.Aceasta în secolul al XVI -lea .
Monarhia luptă contra tuturor care vor să exploateze o categorie socială ;ea este **singura expresiune a Statului și arbitrează totul în mod suveran**." (aplauze)

"D-lor deputați,am crezut util ca **din mijlocul nostru să vie această simplă și scurtă clarificare** a regimului în care ne găsim ,**ca urmare a Constituțiunii noastre,și că acest regim este pur și simplu regimul monarhic** ,un regim de **legalitate și grijă egală pentru toți** .
Adică aplicarea Constituției .

#O ho ho :vinovații !

[LD:**22 martie 2007**.Sinceră să fiu am parcurs (ascultat) multe pledoarii contra democrației-(gândul mă duce imediat la ACCuza),dar sub această formă frustă(uzată , vulgarizatoare),nici o dată .De obicei,reușesc să-mi stăpânesc nervii,sunt conștientă că aceste episoade fac parte dintr-o istorie de-a pururi pierdută.Acum mă abțin cu greu .]

"De această Constituție **nu ar fi fost nevoie dacă nu ar fi intervenit revoluția din 1848** ,dacă **nu am fi fost sub un regim monarhic constituțional**,cea mai **abilă concepție a unei guvernări irresponsible și anonime**,și dacă am fi putut face **legătura directă cu vechile drepturi ale Voievozilor** noștri,**care nu au fost niciodată contestați**"

"**Regele este arbitru suprem**.Nimeni nu poate arbitra mai bine ca El,între nevoile deseori contradictorii ce se ciocnesc.**El guvernează prin miniștri** care sunt responsabili față de El și care **trebuie să se identifice cu mentalitatea regală** ,adică a imparțialității totale , în toate deciziile care se iau .(aplauze)
Gigurtu / 24 iun.'39

20.)Ioan Marinescu(senator FRN ,Industrie),discurs la mesaj,Senat,23 iun.'39

(DS, MO nr. 6 , șed. din 23 iun.'39, p. 116 - 119)

I.Marinescu / 23 iun.'39Doc.integral : fișier Industrie

▣**Parlament corporatist,FRN**

"**În locul reprezentanților diferitelor partide**, care veneau să expună **ideile unei majorități** , sau **ideile unor opoziții**,care, de cele mai multe ori ,erau**aceleași frumoase făgădueli fără nici un fel de scadență**,pentru prima dată în Senatul Român **vin reprezentanții unui singur partid**, **reprezentanții diferitelor categorii de muncă productivă**[.....]

I.Marinescu / 23 iun.'39

▣**Recunoștință Regelui, ptr Constituție**

"D-lor președinte și d-lor senatori, al doilea cuvânt,pe care **reprezentanții industriașilor** îl adresează, este un **cuvânt de mulțumir sinceră**,de mulțumire **sinceră și respectuoasă** și **recunoscătoare către Maiestatea Sa Regele Carol**,pentru **înțelepciunea și voința hotărâtă cu care a desființat** ,în primăvara anului trecut,**vechea viață politică** ,și a chemat întreaga suflare românească la o viață nouă,pe baza **Constituției din 20 februarie 1938**.

...interdicția luptei de clasă

[LD:în istoriografia comunistă se făcea mare caz (și haz) de acest articol din Constituția lui Carol Auzi ?! interdicția propagandei luptei de clasă ! De data asta ,fac și eu haz de felul cum un industriaș se plângea de "regimul vitreg" al Constituției'23]

"Nu pot,d-lor senatori ,să arăt mai bine **limita de jos a acestei stări**, decât amintindu-vă de **articolul din Noua Constituție**,care, pentru **prima dată într-o constituție românească** ,spune că **nu este îngăduită propaganda politică ,nici pe baza luptei de clasă ,nici pe baza defăimării impozitelor,și nici pe baza periculoasă a împărțirii averilor** [.....]

"Nu putea să înflorească,sub **vechiul regim politic**,viața economică și să prospere , pentru că , de cele mai multe ori ,**partidul și interesul de partid erau puse mai sus și treceau înaintea interesului general** .

"Nu putea,d-lor, **nici să se dezvolte,nici să trăiască** ,această economie națională prosperă într-un **regim politic care nu-i asigura nici un sprijin** de continuitate și **care nu ținea nici odată seama** de această idee fundamentală a **armonizării intereselor particulare cu nevoile generale ale Statului."**

I.Marinescu /23 iun.'39

▫Constituția:garantarea proprietății

"Înțelegeți de ce **industriașii se găsesc pe linia** de continuitate ,de judecată chibzuită și **de înțelegere a intereselor economice și politice superioare**,atunci când **aduc mulțumirile lor pentru desființarea vechiului sistem politic** și când **aderă ,fără nici un fel de rezervă ,la noua Constituție** ,pusă sub acest semn de două ori binecuvântat :al **renașterii naționale și al muncii** ,și așezată pe aceeași **temelie sănătoasă și conformă cu tradițiunile noastre**,pe **temelia care respectă nestirbit dreptul de proprietate ,cu excluderea oricărei idei de aiurea ,de socializare sau de totalizare."**[-----]

I.Marinescu / 23 iun.'39

21.)Ion Constanțiu (ex-cuzist deputat FRN, Comerț),la mesaj, Cameră ,23 iun.'39

(DAD, MO nr.5, șed. Din 23 iun.'39 , pag. 67- 70)

Doc.integral : **fișier PNC VII**

I.Constanțiu / 23 iun.'39

#Regimul democratic = creațiune artificială

[LD :discipolul lui ACCuza are clișeele istorice bine învățate :**revoluția franceză , pașoptiștii, democrația,constituția de import,partidele parazitare**, în sfârșit,puteau fi atăcate ca **episoade și instituții negative , dăunătoare ,antinaționale,fiind glorificat evul mediu - spun și eu acum simplificator ! -voi adânci ideea.]**

"Dar **regimul democratic**, nu numai la noi,ci **pretutindeni și de la începuturile lui,a însemnat o creațiune artificială ,generatoare de imoralitate și antinațională.**[-----]

"De fapt, **revoluția franceză și toate regimurile care s-au inspirat** de la principiile ei,deși susțineau că între individ și Stat nu trebuie să existe nici un corp intermediar,**au pus în locul acestor intermediari utili și organici ,acele corpuri artificiale care au fost cluburile revoluției franceze și,mai târziu, partidele politice."**

I.Constanțiu / 23 iun.'39

▫Caracterul specific românesc al corporatismului

...Fără imitații !

"D-lor deputați,voi încerca acum să arăt ceea ce **nu trebuie să se înțeleagă sub acest termen de "corporatism"**.În primul loc,**nu va fi nici o imitație** a unei noi forme politice străine, tocmai pentru că **naționalismul nostru are un caracter specific românesc.**

"**Neamul nostru a dovedit , timp de secole,că nu se împacă cu nici o formă străină ; nu ne plac hainele de-a-gata , făcute pentru alții.** Chiar în portul nostru național , românul găsește

totdeauna o notă personală ,individuală , de bun gust .Acesta este românul .

" Apoi,să nu uităm că țara noastră nu este produsul unei conferințe internaționale. **Noi nu suntem o republică inventată** ,confectionată din fragmente de difeite popoare ,ci **suntem un Regat de veche și autentică sursă națională , seculară** ,care ,după **voievozii noștri glorioși** care au ținut piept invaziilor barbare,am avut pe **marii noștri Regi,înaintașii Regelui Carol al II-lea.**

"**Preferăm,d-lor deputați,defectele acestui regim propriu naționalismului nostru**, defecte care se vor putea corecta **celor mai perfecte ,în aparențe,din afară .**

#Constituția 1866

" Ne amintim - și a remarcat antevorbitorul meu ,de aceea nu voi insista -de **vechea noastră Constituție**,care se spunea că întrece chiar originalul belgian ,după care era copiată ,totuși **timp de 50 de ani , cât a fost aplicată ,nu s-a potrivit cu spiritul poporului nostru .** [---]

I.Constanțiu / 23 iun.' 39

22.)PSS Nifon Criveanu (episcopul Hușilor), discurs la Mesaj,Senat ,23 iun.'39

(DS, MO nr.6 , șed.din 23 iun., pag. 120-121)

[LD :Ce aş putea să spun ?Ori românii trecuseră , în anii '37 / '38 ,printr-o spaimă receptată ca o **apocalipsă** ,ori clerul ortodox crezuse că s-a restaurat **vremea lui Ștefan Vodă !**

În primul caz ,actele lui Carol II nu puteau fi taxate decât de **salvatoare .**

În al doilea caz ,ierarhia bisericească trăește un moment de tresăltare orgolioasă ,sperând să-și recapete **puterea de odinioară.**

Ceea ce rămâne ca document este această **osana pentru regele Carol** ,căruia i se atribuie cele mai înalte calități ;**opera sa de ordine și pacificare**,comparată cu **creațiunea lumii din haos**,de către Dumnezeu ;instituțiile nou create **declaratate pe placul lui Dumnezeu și a lui Cristos** .Indiferent de substrat,însă,**regimul carlist a avut întregul sprijin al Bisericii** ,și , prin ea,**al enoriașilor** ,care însemnau **imensa majoritate** pe vremea aceea.]

PSSNifon Criveanu / 23 iun.'39

«Întâietatea naționalității române

[LD :această doctrină națională ,a fost propovăduită tot timpul de Biserica română și cred că era în dreptul și atribuția sa să o facă .]

"Încât cu bucurie **se bucură când ,prin Noua Constituție,se dă întâietatea naționalității române**.Este **cu totul îndreptățită această proclamare** pentru că masa imensă a populației o constituie însăși națiunea română ,care națiune ea singură a sângerat și a luptat și s-a jertfit pentru realizarea Statului Român .

"**Se cuvine ca Statul Român să dea mai multă atenție națiunii române**,care ,lipsită ani de-a rândul de binefacerile civilizației și ale culturii apusene,**se găsește acum mai puțin înarmată în concurența străină**,în domeniul industriei ,comerțului și al finanțelor .[.....]

PSSNifon Criveanu / 23 iun.'39

«Noua Constituție

"Biserica are de spus un scurt cuvânt și asupra Noului Așezământ de conducere al Țării .

Noua Constituție ,pe care **Regele nostru iubit** , în momente grele,**a dat-o țării sale**,ajutat fiind de **sftnici luminați** ,binevestea poporului român **venirea unor vremuri de pace și de bună înțelegere , de muncă și de cinste ,de dreptate și de ordine,de unire și de înfrățire** .[.....]

"**Gândul înalt al Regelui iubitor de țară,care ,văzând desbinarea sălășluindu-se între frații români și desordinea amenințând cu haos țara noastră**,purcede bărbătește cu mintea înaltă și braț puternic,**la lucrarea de creațiune a unei noi Români** ,de ordine și de muncă pașnică - **este binecuvântat de Dumnezeu Creatorul**,care ,din haosul în care se afla lumea la început , a purces la creațiunea lumii , după o ordine,și într-o ordine cu adevărat luminată orânduind legi , după care totul și toate se conduc în chip luminat,într-o **armonie universală a celor cerești și a**

celor lumesti . [-----]

"Duhul de viață nouă și lucrarea de izbăvire a neamului , ce se caută a se aduce prin noile rândueli ,nu pot decât să fie bine primite de Domnul Hristos, [----]

"Biserica aduce tot arsenalul duhovnicesc al unui așezământ divino -uman de covârșitoare importanță și de imens prestigiu , prin menirea și originea sa , în slujba binelui obștesc al mântuirii neamului ."

Nifon Criveanul / 23 nov.'39

23.)Aurel Baci (deputat FRN - Intelectuali ,Mureș),la Mesaj, Cameră ,23 iun.'39

(DAD; MO 5, șed. din 23 iun.'39, p. 63 - 64)

[LD : nu știu dacă acest Aurel Baci a făcut politică de partid. Dar , în noua conjunctură , el este prototipul " homo regius " , care , fie din obediență , fie din ignoranță , fie din exces de zel,anulează meritele regimurilor constituționale de la 1866 și 1923 , pe care s-a clădit România modernă , cu tot eșafodajul ei legislativ și instituțional,și care au dat României independența, întregirea țării ,împroprietărirea țăranilor și votul universal , ca să vorbim doar de marile înfăptuiri . .]

Aurel Baci / 23 iun.'39

▫Constituțiile democratice (1866, 1923) = imitații ignorând năzuinele poporului

▫Constituția din 27 febr.'38

▫Regim de ordine și autoritate

▫Statul român = Stat Corporativ ;

▫Puterile în Stat : Regele- legislativă - executivă

Aurel Baci / 23 iun.'39

#Constituția din 1866

"Pentru a putea arăta ce a însemnat această radicală schimbare și ce cred că ar trebui să rezulte de pe urma ei, mă voi ocupa în câteva cuvinte și numai în linii generale de ceea ce au fost constituțiile care au guvernat țara până în prezent ,pentru ca să pot constata cât de imnperios necesar a fost înlocuirea lor prin Constituția din din 27 februarie 1938 ,care era rezultatul zbuciumului ,a îngrijorării pentru soarta și viitorul acestei țări ,a Augustului nostru Suveran .

"Într-adevăr ,dacă vom face o cât de succintă analiză retrospectivă a realizărilor sau în genere a progresului acestui popor ,care progres avea la baza sa Constituția din anul 1866 și care a sintetizat viața de Stat până în anul 1923,va trebui să constatăm că această Constituție ,care , de altfel,precum în deobște este cunoscut,era în mare parte o simplă copie a Constituției belgiene,n-a corespuns nici necesităților ,nici năzuințelor de progres ale poporului român "Ea n-a contribuit,în măsură suficientă ,la dezvoltarea națiunii românești,precum ar fi indicat-o însușirile sale cu toată strădania și cu toată înalta concepție politică a marelui Rege Carol I,și cu tot patriotismul generos al bărbaților de Stat,care au ilustrat acea epocă .Și aceasta pentru simplu motiv ,pentru că viața poporului belgian și toate împrejurările lui de dezvoltare,erau cu totul altele decât acelea ale poporului român.

#Constituția din 1923.

"Dar n-a satisfăcut exigențelor de viață ale națiunii românești,nici Constituția din anul 1923 , sub imperiul căreia, în timpul din urmă ,se produsese o stare de lucruri și perturbațiuni din cele mai serioase în viața de Stat,astfel încâtși aceasta a trebuit să fie ,fără ezitare ,înlocuită . Ea nu mai corespundea,cu spiritul său îngust și individualist,cerințelor zilelor de azi Această Constituție,cu toată structura ei ,nesocotea aproape cu desăvârșire interesul colectiv și dreptatea socială, care , de multe ori ,a dus la exploatarea omului cinstit și muncitor , rămas fără de sprijin ."[-----]

Aurel Baci / 23 iun.'39

«Constituția din 27 febr.'38

" Evident , deci,că în aceste condițiuni și împrejurări ,**Suveranul, îngrijorat de viitorul acestei țări și sub povara răspunderii,n-a mai șovăit o clipă de a sfârși cu această stare de lucru** dându-ne **Constituția din 27 februarie 1938** .Iată, în câteva cuvinte, geneza noii Constituții.

"Încât privește noua Constituție,distinsul profesor universitar d-l Paul Negulescu , în tratatul său despre Constituție,ne arată cum **Maiestatea Sa a considerat că misiunea Statului este ,în primul rnd,perfecționarea societății**, că trebuie dezvoltat **spiritul public și trezită conștiința națională,care să servească ideea unității naționale**. [-----]

"**Dar tot ce se va face sub imperiul noii Constituții** ,va trebui să se facă sub un regim de **întărire a autorității de Stat** ,care s-a instaurat ,**regim consimțit de întreaga țară** ,fiind că se simțea lipsa lui,**pentru restabilirea ordinii interne** și atunci noua Constituție ,urmărind,în locul individualismului ,**dezvoltarea spiritului de solidaritate națională**,chiar sub puterea acestui regim de autoritate și **transformând Statul politic ,în Stat profesional corporativ** ,el va trebui să aducă roade nebănuite pentru țară ,mai cu seamă pentru că părțile privitoare la proprietatea individuală le menține ca pe un drept inviolabil .[-----]

Aurel Baciu / 23 iun.'39

«Statul român =Stat Corporativ

[LD :las deoparte că Baciu a uitat **puterea judecătorească , dar formula că regele devine "centrul vieții de Stat"** nu pare a-i tulbura judecata .]

"**Statul profesional**, pe de altă parte,își va compune **organele legislative** ca o urmare firească a acestei concepțiuni , numai din **cetățeni care exercită o profesiune** , aleșii trebuind să exercite o profesiune , ceea ce înseamnă că Statul ,

în urma **reforme constituționale din 1938** , ia forma unui **Stat Corporativ** ,în care **persoana Regelui devine centrul vieții de Stat** ajutat fiind în Înalta Sa misiune , de **Reprezentanța Națională** ca putere legiuitoare,apoi de **miniștrii și subsecretarii de stat**,ca putere executivă .

"Din aceste puține cuvinte rezultă deja deosebirea fundamentală care există între cele trei Constituții , încât vom putea înțelege ușor că, **dacă și azi am trăi tot sub puterea dominantă a partidelor, care nu aveau puțința să strângă într-un mănunchi solidar întreaga națiune , câtă primejdie ne-ar pândi ."**

Aurel Baciu / 23 iun.'39

24.)Romulus Câdea(FRN, Intelectuali, ținut Suceava),la Mesaj,Cameră ,24 ian.'39

(DAD, MO 6, șed. din 24 iun.'39, pag. 97-98)

[LD :Este profesor de Istorie. S-ar putea să fi fost liberal.Momentan nu -mi aduc aminte Vorbește și în numele celorlalți reprezentanți ai Sucevei .Oricum se simte oarece meșteșug . Se străduiește să legitimizeze noul regim, și aduce ca principal argument , tradiția voevodală]

Romulus Câdea /24 iun.'39

«Constituția

"**Cea dintâi mare reformă** izvorâtă dintr-un gând logic , din **gândul MSRegelui**, este **reforma constituțională** .În viața noastră parlamentară , **aproape trei generații de-a rândul am suferit de mirajul Apusului .Am împrumutat tot ce am putut din Apus**, fără să ne gândim că împrejurările de la noi erau altele decât împrejurările din marile țări apusenme. **Am împrumutat** înainte de toate **Constituția** ;și **ne-am bucurat aproape 80 de ani de zile de această haină strălucită**,pe care am îmbrăcat-o .

"Atunci când **îmbrăcămintea aceasta a devenit subțire și națiunea tremura de frig** , **democrația ideologică** a vrut să ne sugereze ideea că tremurăm de căldură .

"**Dar a dat Dumnezeu** că a venit un **vânt aspru** ,care **ne-a zburat din spinare această haină străină**:a venit **Constituția românească**(aplauze),această Constituție care a izvorât din **necesitățile și realitățile pământului românesc și din trecutul neamului românesc**."

Romulus Câdea / 24 iun.'39

«Statul român = stat corporativ?

[LD :ca să vezi ce le știe d-l profesor ! Deci **România și Portugalia** ! Chiar mă gândeam de unde ne-om fi inspirat ,și mărturisesc că nu mă gândisem la ea!
Împărtășesc parțial ideea lui că ,și sub " *vechiul*" regim ,**executivul domina parlamentul** .
Numai că executivul (prin partid)domina "majoritatea",uneori nici măcar în întregul ei,dar "**funcția de control**"-prin excelență arma opoziției -**nu putea fi ignorată**.
Cât privește acel dubitativ " poate",privind lipsa de strălucire a parlamentului ,gura păcătosului adevăr grăește :de ce trebuia apreciat faptul că " *auxiliarul legislativ* "trebuia să fie mediocru ?! Și de ce aplauda așa cu foc acest Parlament când i se sublinia faptul că a fost " degradat " ?!
Aflăm ceva important de la el :că noi **am împrumutat de la Portugalia** ,prevederea cf.căreia **Guvernul este responsabil exclusiv Regelui**.Eu cred că este mai mult o coincidență ,decât un "împrumut" ,de vreme ce această "mutație" a constituit principalul țel care a declanșat reformei constituțională]

...Exemplul Portugaliei

"Ce nu s-a vorbit și nu se vorbește astăzi despre **corporatism**!Este un **cuvânt la modă** .
D-lor deputați,**Statul Românesc nu este stat corporativ și nu va fi nici o dată**,între altele pentru că **nu există în Europa state corporative**,cu excepția **Portugaliei,din a cărei Constituție am împrumutat și noi o prevedere** foarte salutară pentru noi ,anume că **banca ministerială,din punct de vedere politic,este responsabilă exclusiv șefului de Stat ,va să zică Regelui** .

...Parlamentul= auxiliar legislativ

Nu că înainte vreme ar fi fost o răspundere așa de mare și covârșitoare a guvernului față de Parlament, fiind că ,d-lor deputați ,**de câte ori Parlametele trecute schițau oareșicare alură de independență** ,împreună cu **unele regretabile scandaluri**,care nu erau altceva decât un fel de **exerciții sportive ale tinerii democrației ,venea sabia lui Damocles sub forma amenințării dizolvării**.Încât, în fapt,**Parlamentul trecut era un fel de anexă a guvernării** .
"Parlamentul de astăzi **poate** că **nu are forma așa de glorioasă** cum o aveau celelalte parlamente ,dar **Parlamentul de astăzi trebuie să fie ,înainte de toate ,un auxiliar legislativ al guvernului**.Întru cât **am scăpat de grija aceasta de a trânti miniștri,cred că vom putea legifera mai bine** și mai conform cu interesele Țării Românești, dacă ne vom restrânge numai la rolul destul de util și destul de important pe care noua Constituție l-a destinat acestui Parlament (**aplauze**) [-----]
Romulus Cândea / 24 iun.'39

▣Monarhie tradițională:domnie activă -autoritară

[LD :**23 martie 2007**.Putem vorbi ,fără nici o rezervă ,despre **nostalgia vremurilor de altă dată** la români .Surprinsă genial de Eminescu în "*Scrisorile*" lui,ea a dominat **mentalul secolului XIX** ,luându-și ca țintă "*valul modernizării* "adus de reformele liberale, și va intra ,la rândul ei ,în **spirala nostalgiilor** față de epoca democratică (devenită "trecut")-concentrată în sintagma "*interbelicului* " care taman în 1938 ,își încheia etapa de glorie.

Ar trebui , undeva , cândva , să te oprești la acest fenomen ...

[LD:mai 2002.dl profesor recomandă nici mai mult nici mai puțin , întoarcerea la evul mediu

domnesc. !Ce-aș putea spune ?! De ce-ar trebui ironizată această nostalgie ?

Poate că democrația a fost o haină prea grea pe umerii clasei politice românești ?

Poate că oamenii au presimțit cutremurul mare ce va veni ?]

"Noi suntem o **monarhie tradițională , națională ,autoritară .Așa a fost și în trecut**.

Au fost în trecut și lucruri rele,dar au fost în trecut și lucruri nesfârșit de bune .

Dacă nu am fi avut acest trecut,asa cum l-am avut ,nu am fi noi astăzi uniți și nu am fi astăzi aici.(aplauze)

"Acum este adevărat că **un Stat nu poate să progreseze și să-și justifice existența , dacă nu se bazează pe o tradiție.Tradiția națională la noi a fost o domnie activă** .

...Voevozii-Biserica-Divanul boieresc

Așa cum au fost Domnitorii noștri din trecut, **Voevozi activi**, având pe lângă sine **Biserica și Divanul boeresc**, așa trebuie să fie și **Regele de astăzi : activ, având pe lângă sine guvernul țării și, ca un sfat auxiliar, Parlamentul țării**.

"Să nu ne tot jucăm de-a constituționalitatea, să nu discutăm neconținut dacă legile sunt sau nu constituționale, să căutăm să facem legi bune și să căutăm să veghem ca **puterea executivă**, care este însărcinată cu **aplicarea acestor legi**, să-și împlinească legile, odată ce aceste legi au fost aduse pentru binele public." [-----]

Romulus Câdea / 24 iun.'39

25.) **Ion Agârbiceanu (FRN, Publiciști și scriitori-Cluj), la Mesaj, Senat, 26 iun.'39**

(D.S., MO 7, șed. din 26 iun.'39, p. 158-164)

[LD: Protopop și scriitor din Cluja; dir. al la ziarul "Patria" și al rev. "Transilvania" A scris peste 40 de vol. de poezie și proză, fiind considerat "Sadoveanu" al ardelenilor]

▫ **Constituția Carol II = haina potrivită poporului român**

▫ **Principiile Constituției**

Întâietatea națiunii române... Regalitatea tradițională ... Respectul față de autoritate...

Excluderea luptei de clasă...

I. Agârbiceanu / 26 iun.'39

▫ **Lovitura din 10 febr.'38 : delăturarea partidelor**

"**Coroana vecinic trează** și cu inima vecinic lipită de simțirea poporului român, știa că **apelul** pe care-l face la unire, **trăește adânc în marele fluviu național**, știa că este **în conglăsuire** cu această tendință firească a neamului și, de aceea, **când Maiestatea Sa Regele Carol al II-lea a văzut că nu poate să ajungă la această unire, prin simple apeluri** la înțelepciune la dragoste, la frățietate, la patriotismul oamenilor, **a venit cu hotărârea cea mare de a delătura** de la suprafața vieții politice **acele formațiuni care contribuiau la crearea unei atmosfere ostile, unei atmosfere străine de adevăratul suflet al poporului.**"

"**Noua Constituție** edictată și votată imediat, plebiscitar, de Națiune, nu era, domnule președinte și domnilor senatori, după convingerea mea adâncă, altceva, decât **triumful însuși al idealului de viață al națiunii române întregite într-un stat național.**" [-----]

I. Agârbiceanu / 26 iun.'39

▫ **Constituția Carol II = haina potrivită poporului român**

[LD :protopopul și scriitorul ardelean, respinge punctual criticile la adresa noii Constituției, parcă în mod special pentru urechile lui Iuliu Maniu, recunoscându-i astfel tacit statutul de lider principal de opoziție. O face cu mult patetism, dar cu argumente afective, retorice, imponderabile, cu specific pronunțat țărănesc-ardelenesc : **tradiția românească, conștiința națională, împăratul român, sufletul poporului, visul milenar, cumițenia țărănească, respectul autorității, frăția românească**.]

" Am auzit întrebându-se **ce valoare poate să aibă un așezământ nou, care n-a fost cunoscut din vreme, n-a fost frământat** îndelungat de opinia publică și a fost **votat la repezeală.**

" Cei care mai ridică această obiecție **au uitat că** de câte ori a fost vorba de **programele lor politice, nu le-au dat nicidecum o mare publicitate, nu le-au desbătut** nici o dată mai mult în fața maselor mari, **nu le-au dat nicidecum importanța** aceea care trebuia să se dea unor programe de partid politic, **ci erau elaborate și acelea de o mână de oameni și erau puse înaintea maselor în câteva lozinci principale.**

▫ **Principiile noii Constituții**

"Dar pentru ca să convingem pe alții, pentru că noi suntem convingeți, că, într-adevăr, **principiile noii Constituții sunt răsărite din sufletul nației noastre**, și că sunt nu numai votate cu numele sau cu bila, **ci sunt votate cu inima întregă a poporului**, să ne punem câteva întrebări în legătură cu **principiile noii Constituții** și să vedem care ar fi aceste principii, care trebuiau

desbătute mai îndelung și cunoscute mai adânc de sufletul neamului.

...Întâietatea națiunii române

"Înainte de toate ,este **primul principiu** din noua Constituție al **întâietății națiunii române** , a poporului român abia unit ,care aștepta de veacuri să-și vadă Statul său național .

Ce poate să spună cineva asupra acestei proclamații a întâietății națiunii române,decât că este **visul său de veacuri , dorința lui de totdeauna , așteptarea lui milenară** ; că în sfârșit ,a **ajuns într-un stat național**, și că aici i se dă lui , poporului român,**întâietatea în cultură, întâietate în economie ,în producție în creațiune și în toate domeniile vieții ?**

Trebuia vreo consultare deosebită pentru ca **porunca acestui instinct național** să fie cunoscută de masele mari ?

Dar **poporul ne-a învățat** pe cei mai mulți dintre noi , în ceasurile mari ,care sunt **adevăratele principii ale instinctului național** și ale viitorului românesc, **nu noi pe el .**

...Regalitatea tradițională

"Sau ,să luăm principiul al doilea,care este stabilit prin noua Constituție .

Este refăcută și recunoscută tradiția românească ,domnia românească ; regalitatea românească este integrată în domnia noastră tradițională .

"Poate crede cineva că **poporul nostru românesc** ,care **a visat mereu un împărat român**, în înțelesul de **Domn ,de părinte,de poruncitor,de stăpânitor**,n-ar fi aprobat acest principiu **cu drag** ,când el pornea din **însăși sufletul său** și din toate **aspirațiunile lui milenare** ?

...Respectul față de autoritate

"Oare n-am văzut noi toți aproape **desnădejdea** ,în tot cazul **tristețea cumplită** a poporului , a **acelor mase de manevră țărănești**,care erau **aduse la marile adunări** din București,când era vorba de **un partid să vină la putere** și când el trebuia **să bată cu tunul vorbei,al discursului și al numărului ?**

"N-am văzut noi destui **oameni întristați și mâhniți** că în Țara Românească **se pot pune la cale** astfel de lucruri care **să atingă autoritatea de sus ?**

"Oare n-am văzut noi atâția țărani cinstiți ai noștri,îndurerați de această **atitudine,care nu era întru nimic românească**,pentru că națiunea românească a fost totdeauna cu **respectul cuvenit față de autoritatea publică**,chiar și atunci când această autoritate,pe care el **o crede venită de la Dumnezeu** ,nu era de la națiune,ci era de la altă stăpânire ?

"Așa dar,**stăpânirea monarhică** a noastră,**drepturile Coroanei** ,în toată **splendoarea lor de autoritate**,este de asemenea **o cerință** și a fost de asemenea **o dorință a sufletului național** .

...Organizarea corporatistă

...Excluderea luptei de clasă

[LD:Afirmațiile lui Agârbiceanu sunt interesante ,dar bazate pe o confuzie (voită sau nu)care consideră **partidele politice vehicule ale luptei de clasă** ,exprimându-și satisfacția că, prin interzicerea luptei de clasă ,în țară va dispărea vrăjmășia dintre români.Nu-i grav că această opinie venea din gura unui prelat .Dar ,de la acest îndemn creștinesc ,la vestejirea educației "**socialistă marxistă și sindicalistă**"care ar fi fost făcută de partide,nu este decât (poate!) o suprapunere a amintirilor trăite în Rusia și Ucraina pe vremea voluntariatului din primul război mondial]

"Ce să spun de **organizarea nației românești** în cadrul noii Constituții **pe baze corporatiste** , și a **excluderii luptei de clasă** .Apoi **s-a suprimat vreo libertate politică și națională** a Românilor ,atunci **când s-a suprimat lupta de clasă?**

Dar **nația noastră românească** ,de la **reforma agrară** încoace ,generoasă și largă ,pe care au dat-o boierii pe seama nației întregi ,**a mai avut clase sociale deosebite și contrarii ?**
A mai avut poporul nostru românesc ,de atunci,**conștiința** că în țara lui ,**trebuie să lupte cu Români**,care sunt **dușmani ai lui** ?Dar nu era toată **educația socialistă marxistă și sindicalistă**,nu era toată această educație **absolut contrară concepției noastre de viață**,care am fost totdeauna un popor și o națiune ca o singură mare familie ,cu mulți membri ?

Noi n-am văzut și n-am simțit nici o dată despărțirea lui în părți dușmane și în tabere de luptă contrarii , care să se sfâșie .

Așa că ,sub acest raport ,din instictul vital și din conștiința națională a poporului,și din idealul pe care el l-a avut în România Mare ,s-a făcut această reformă constituțională.

"Sau crede cineva că poporul moare de durere că nu mai aude discursurile politice, care au învrăjbit la adunările populare , de la care deseori oameni se întorceau spărgându-și capetele? Dar să meargă oricine la sate și să vadă liniștea și mulțumirea tuturor că i-au lăsat domni în pace ,să-și vadă oamenii de munca lor pozitivă și i-au lăsat să trăiască viața lor, în bună înțelegere."

«Constituția = haina potrivită

"Iată principiile fundamentale ale Constituției celei noi ,pe care chiar dacă nu le-ar fi cunoscut ,le-a avut în el poporul .Și aici este meritul cel mare ,aici este fapta cea mare

a Constituției noastre celei noi ,și mărimea actului regal și a acelor care au contribuit la el , oamenii cu experiență politică , națională , culturală , și socială , din ultimul deceniu .

"Aici este meritul lor istoric ,că au simțit adevăratul curs și bătaia inimii poporului , și i-au dat o haină care să se potrivească cu sufletul lui ."

Pentru că ,cu ceea ce l-am îmbrăcat noi,de cele mai multe ori ,în ultimele două decenii , n-au fost decât hainele sparte și zedrențuite,și nu o mantie națională în care să se poată recunoaște pe sine și să se poată dezvolta nația .

Abia prin noua Constituție , poporul a avut-o .

"De aceea,după mărturisirea regală, a venit mărturisirea poporului,după mărturisirea de îndeplinire a comandamentului Coroanei,a venit votarea noii Constituții și aprobarea noii legislaturi, care a decurs în mod firesc și necesar din această Constituție"

I. Agârbiceanu / 26 iun.'39

26.) Nicolae Iorga (ex.PND ,senator de drept),discurs la Mesaj ,Senat ,28 iun.'39

(D.S, MO nr. 9, șed. din 28 iun.'39 , pag. 186 - 192)

Doc. integral - PND -Iorga IV

N.Iorga / 28 iun.'39,retro 10 febr.'38

#Constituției din 1923

[LD :Iorga afirmă că lovitura de stat a fost opera exclusivă a regelui,că nimeni nu a venit cu vreun sfat , etc etc În următorul aliniat se va contrazice ,atunci când ține să evoce momentul când l-a vorbit regelui despre lovitura de stat a lui Cuza -Vodă .

Este vehement contra Constituției '23 și a autorilor ei,încât despre Constituția cea nouă, nu spune prea multe .Dar eu, studentă fiind,am învățat că Constituția" fascistă" din 1938 , a fost ,prin excelență, opera lui Iorga!]

"Și,atunci,am fost chemați noi de Suveran .Noi,fără nici un fel de sfat de la noi,Aici sunt membrii Consiliului din februarie 1938 .Nimeni n-a venit cu un sfat ,ci totul a plecat de la Rege .Și Regele ne-a chemat și ne-a pus în fața tristei situații :

<Sunt în România oameni care să fie în stare a răsturna vechea Constituție, care permite toate demagogiile ? Constituția lui Alexandru Constantinescu , pe care unii au șuierat-o în stradă ,alții au combătut-o în Parlament întrebuițând gaze asfixiante ,iar un alt umăr ,cei care au votat această Constituție ,au votat pur și simplu fără să știe ce este ,fiindcă de fapt era ordin de la guvern să se treacă - și au trecut toate articolele fără discuție > .

"O Constituție făcută în felul acesta ,de Alexandru Constantinescu ,ca idee ,și de răposatul Disescu,în materie de drept-celebritate mondială,cu statuie în București-o astfel de Constituție ,care n-avea nimic a face cu trecutul și cu nevoile noastre ,care nu deschidea nimic în viitor și permitea toate destrăbălările și manifestațiile anarhice,fără măcar să fie ca în țările cu regim parlamentar,fără să fie o tradiție,care la Englezi se suie până la witenagemotul anglo -saxon și care se ridică în Franța la cugetătorii filozofi ai secolului XVIII și la luptătorii eroici de la 1789 ,o astfel de Constituție nu merita nici o crutare .->

"Regele a suflat asupra ei și ea a căzut .Nu este un singur om care să plângă pentru

desființarea acestui prost veșmânt ,împrumutat de la Belgieni în 1866, și cârpit de croitori de mâna a patra de la noi ,acum vreo 15 ani ."

N.lorga / 28 iun.'39 , retro nov.'37

nov.'37.Sugestia lui Iorga :lovitura de Stat a lui Cuza Vodă

"Regele este un om foarte bine informat ,este unul dintre oamenii cei mai inteligenți din România .Și când un om bătrân ,un profesor bătrân ca mine ,și un spirit independent spune lucrurile acestea ,**ele au oarecare greutate** ,au mult mai multă greutate decât aprecierile care pot veni de la oameni interesați sau care n-au atâtea elemente pentru a judeca.

"Regele este un om perfect informat ,o strălucită inteligență și o energie ,o energie aproape eroică.Să-mi dați voie să-mi amintesc un lucru ,care n-aș vrea să scape din discursul meu .

Când m-am întors de la Paris ,în noiembrie 1937 ,lucram la **Istoria Românilor** și tocmai eram la domnia lui Cuza Vodă ,la epoca acestei domnii a lui Vodă Cuza , care n-a putut face ceea ce voia ,fiindcă la fiecare pas întâlnea rezistența unor clanuri infernale ,de întărtate pasiuni boierești ,până ce el a pierdut răbdarea ,a dat lovitura de Stat și a putut să facă actele cele mai importante din domnia lui.

"Și atunci mi-am îngăduit să spun Maiestății Sale : < **Maiestate ,ceea ce a putut face Cuza atunci , la 1864 ,nu poate face Maiestatea Voastră , nu un Rege oarecare ,ci al treilea dintr-o dinastie ,nu poate să facă acum ?>**

Mi s-a părut că văd în ochii săi limpezi ,în care este toată dulceața poeziei visătoare ,dar și toată hotărârea Maicei Sale și a rasei pe care o reprezintă Ea ,mi s-a părut că văd o tresărire și mi-am zis :**împotriva oricărui o va face .Și a făcut.**

S-a făcut în frunte cu Patriarhul ,-foarte bine ,căci era o figură reprezentativă și ,de altminteri , a îndeplinit funcția cu demnitate , pe linia unui lung șir de prelați din organizarea noastră cea veche care de atâtea ori a reprezentat voința însăși a poporului român "

N.lorga / 28 iun.'39

27.)Victor Iamandi (ministr.Juștiției),Concluzii la Mesaj, Senat ,28 iun.'39

(D.S., MO 9, șed. din 28 iun.'39 , pag. 192- 200)

#Regim democratic în România ?! - Nici o dată !

#O titlatură , o creațiune artificială !

#Evoluția politică în salturi

#De la colegiul cenzitar la votul universal

#Constituțiile românești

#Raportul puterilor în Stat

#Legea electorală

#Monopolizarea politică a FRN ?!

#Farsa opoziției "democrației integrale"

Victor Iamandi / 28 iun.'39

#Regim democratic în România ?! -Nici o dată !

#O titlatură , o creațiune artificială !

[LD :Prin ce proces de conștiință și prin ce retransare ideologică ,a putut liberalul militant care a fost Victor Iamandi ,să se decidă de doctrina și înfăptuirile partidului național -liberal , să îmbrățișeze doctrina conservatoare a "**formelor fără fond**" și a "**democrației artificiale**" ? Și când și de ce s-a produs declicul acestei metamorfozări ?

Aceasta din punct de vedere strict personal , pentru o eventuală biografie individuală .

Dar dacă afirmațiile de acum sunt valabile și sincere ?

La fel ca Iamandi , nu trebuie să mă întreb și eu dacă a fost cu adevărat regim democratic în România? Și dacă n-a fost ,**ce a fost** și de ce regimul carlist ar reprezenta obligatoriu o dictatură ,un regim totalitar ?]

[LD: atenție! deocamdată ,aceiași comentariu și același doc.este folosit și la cap. **Guvern, Sistem de partide, Doctrină**.Vezi să nu repeți .Vezi ce reții sau ce reformulezi aici .Tai chiar acum .

"La noi în România, s-a spus în toate ocaziunile și de către toți oamenii noștri politici , că **regimul politic ce s-a instaurat la 1866,n-a încetat** de atunci și până astăzi,**de a fi un regim democratic** .S-a spus, desigur, **de bună credință** acest lucru ,având poate convingerea că ,într-adevăr **în România a existat un regim democratic** .

"Noi credem însă că în țara noastră **n-a fost nici o dată un regim democratic adevărat și real** .Acest regim **a fost mai mult o titulatură ,fiind o creație artificială și fără nici o legătură mai serioasă cu fondul vieții noastre politice și sociale** .[.....]

Victor Iamandi / 28 iun.'39

#De la colegiul cenzitar la votul universal

[LD : Atenție - și acest extras este dat la mai multe capitole.Nu-l folosi aici.Îl las doarca să văd cum se leagă .Acest comentariu și text vor merge la **Regimul electoral** .

După socoteala lui Iamandi ,noi **ar fi trebuit să introducem votul universal** în mileniul trei !

Discuția aceasta a dominat scena politică românească înainte și după război .

Ele au luat sfârșit prin **reforma decretată și consacrarea ei de Constituție, în 1923**.

Chiar dacă a fost prematur, chiar dacă a avut efecte negative, **reforma a fost făcută** , a înviorat viața politică a României, a trezit la participare milioane de români , permițând educația lor în exercitarea aceluși drept .Ceea ce este deosebit de grav ,este faptul că ,după 20 de ani ,s-a anulat un drept acordat ,ba încă înmulțind restricțiile ! Și să te lauzi cu asta !

Atenție - și acest extras este dat la mai multe capitole. Aici reduc acum .]

"De la război încoace , însă , și **Statul și viața noastră politică** a trebuit să sufere **schimbări radicale.De la regimul comod și calm al colegiilor cenzitare -s-a sărit de-a dreptul la votul universal**,care a dat țării **o configurație cu totul nouă**,iar vieții politice o ampoare plină de **surprize și de nenumărate greutăți** .[.....]

Noi am făcut salturi .Adeseori **am trecut de la o extremă la alta**: la 1919 , după ce se modificase la Iași Constituția și se introdusese în ea teoretic **votul universal, s-a aplicat pentru prima dată acest instrument politic ,dat direct tuturor cetățenilor acestei țări** .[.....]

Victor Iamandi / 28 iun.'39

«Constituțiile românești

"Ce reprezintă Constituția din februarie?**Constituția de la 27 februarie** ,în primul rând,este **actul de a se încadra în tradiția românească** și are un al doilea merit ,**de a fi complet sinceră** . Am avut **Constituția din 1866**,apoi **cea de la 1923**.

Erau **traducțiuni adaptări a unor Constituțiuni străine**,cu foarte puține adaptări la nevoile specificului românesc.Multe idei din aceste constituții **erau bune,altele însă nu corespundeau nici pe departe situației noastre**.Ce a fost însă mai grav,a fost că **nu s-a aplicat aproape nici o dată nici constituția ,nici spiritul ei** .

"Timp de șase decenii,din acest punct de vedere ,**am fost într-o permanentă carență la principiile constituționale**.

Dacă au fost atâtea **înfăptuiri** care cu drept pot purta numirea de istorice ,**ele nu s-au făcut în virtutea principiilor Constituției** de la 1866 sau celei din 1923,**ci s-au făcut pentru că a fost un concurs de împrejurări** ,pentru că **au existat la conducere oameni înțelepți și patrioți** și pentru că însuși **poporul** nostru a depus **toată vrednicia** lui și **toată puterea lui de sacrificiu** .
"Constituția nouă are meritul unei **totale sincerități** "

-Primatul executivului, față de legislativ

"Parlamentele de după război [.....]**s-a făcut exces în manifestarea partidelor** care , deseori,**zădărniceau adoptarea** celor mai bune intenții din cauza **conducătorilor de partid și a guvernelor** .În fond, totdeauna ,**guvernele , executivul,a avut prioritate față de legislativ** . (Acest lucru **noua Constituție îl prevede în mod sincer și clar** .[.....]

-Regele-arbitru și factor decident

"În același timp, se dă Regelui rolul istoric pe care trebuie să-l aibă de a fi arbitru nediscutat și factorul de decizie, ori de câte ori problemele mari de Stat o cer.
" S-a făcut o discriminare între Guvern și Parlament, stabilindu-se că miniștri sunt răspunzători numai față de Suveran.

De aceea poate s-a tras de către unii din dvs, și am impresia că chiar dl profesor Iorga a tras încheierea că s-ar fi nesocotit în oarecare măsură prerogativele și drepturile Parlamentului. Parlamentul nu mai îndeplinește o funcțiune politică, prin însăși esența lui, el reprezintă profesiunile active ale vieții noastre sociale."

Victor Iamandi / 28 iun.'39

28.) **M. Ralea** (ministrul Muncii), expozeu la legea breslelor, Cameră, 10 iul.'39

(DAD, MO nr. 10, șed. din 10 iul.'39, pag. 234- 239)

M. Ralea / 10 iul.'39

- Constituția și Legea electorală = anticiparea breslelor
- A trecut vremea imitațiilor formelor fără fond.
- Ideea profesionalistă = ideea secolului
- Profesionalismul = armonie socială
- Profesiunea = baza partidului unic.
- Legea breslelor = substrat organic al revoluției noului regim

M. Ralea / 10 iul.'39

▫ Constituția și Legea electorală = anticiparea breslelor

"Prin această lege, se dă un conținut concret anticipațiilor legii electorale și prescripțiilor directe ale Constituției.

"Constituția noastră prevede, într-un spirit perfect clar, un punct de vedere profesionalist. Este necesar, așa dar, ca, satisfăcând acest spirit al Constituției, să ajungem la o organizare, la un substrat de structură, care să servească de bază noii așezări constituționale."

M. Ralea / 10 iul.'39

#A trecut vremea imitațiilor formelor fără fond.

"De ce a înscris Constituția, în spiritul ei direct, concepția aceasta profesionalistă? Nu este vorba aici de un plagiat a unor ideologii străine; Nu este vorba nici măcar de acea facilă imitare, pe care cercurile noastre politice în secolul trecut o aveau și pe care a denunțat-o junimismul, în sensul că se importau adese ori forme goale, fără conținut și care forme, în orice caz, anticipau asupra unui fond ce reese organic din necesitatea solului nostru.

"Dacă în a doua jumătate a secolului trecut era posibil ca, în graba înjghebării unor organizațiuni de Stat, a unui popor care fusese, până în acel moment, un pașalâc turcesc și care era nerăbdător să-și dea o așezare modernă de Stat, erau posibile o serie de importațiuni de forme care creiau după aceea, încetul cu încetul, fondul, aceasta nu mai este posibil într-o epocă în care România are o așezare organică, o unitatea sufletească, un țel mai bine determinat și un loc precis în istoria popoarelor lumii.

"Astăzi, nu mai importăm idei direct, ci, din spiritul vremii, din ideile care plutesc în atmosfera generală a secolului, le adaptăm felului nostru de a fi, pentru că orice țară trebuie să trăiască în epoca ei, cu istoria ei, cu mentalitatea și cu comandamentele pe care i le impune, din punct de vedere ideologic și social, vremea ei." [-----]

M. Ralea / Legea breslelor / 10 iul.'39

29.)